

KLOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDTÉSEK:
 Első sorban heti sor egyszer 20 fillér,
 másodikán következők 16 fillér.

Éjszakai heti sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasúti palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 23. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, december 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Serényi a szekularizációról.
- Harcias tanítók.
- Aki mások helyett vendégeskedik.
- Öt betörés egy éjszakán.
- Üldözik a másik bankcsalót.
- Egy pofon következményel.
- A színházi gazda bűnpöre.
- Lueger kedvese.
- Revolverrel rabolt az aradi postatolvaj.
- Elmaradt a Népopera előadása.
- Munkásházakat a vasúti pályamunkásoknak.
- Tarkaságok.

Mi lesz azután?

Arad, december 14.

Gyakran megesik, hogy a magunk baját másokhoz is hozzáképzéljük. Például oly nehéz elképzelni, hogy valaki friss és üde legyen, a mikor bennünk a neuraszténia gyötör és veszi el az életkedvet.

Az ellenzék lelke a bizonytalanság érzése ült, s ezt, vagy pszichikai csalódásból, vagy pedig taktikából a munkapárt felől hiszi. Tudniillik: a képviselőház, a mely ma már a földmívelési tárcák költségvetésével végezett, rohamosan közeledik a költségvetés teljes megszavazásához, s ezzel letelik a fegyverszünet ideje. Mire fogja akkor az ellenzék rászanni magát?

Hogy ezt a gondot elfelejtse, vagy hogy ez ellen vigasztalót találjon, azt hirtudja, — nem tudjuk: önmagát is ámitja vele, avagy csak másokkal akarja elhitetni, hogy a többségben a fejtelenség lett urrá, hogy a kor-

mányzó párt elveszítette önbizalmát, s hogy általában a bizonytalanság borus érzete uralkodik a lelkeken. Az ilyen pletykálás csak a tolyosó félhomályában burjánozhatik, s a mikor világosság derül rá, rendszerint már be is fejezi életét. Nézzük tehát:

A politikai helyzet ma a pártok között megállapított fegyverszünetnek jegyében áll. A fegyverszünet annak rendje és módja szerint konzummálatik s a képviselőház a megállapodásoknak megfelelőleg a jövő évi állami költségvetési irányzat elintézésével van elfoglalva.

Eddig megvan még a reménység, hogy a budgetet az esztendő tolymán lehetséges lesz az ország törvényei közé beiktatni. Ha ez a kívánatos cél elérhető nem volna, ugy a pártközi megállapodások értelmében rövid felhatalmazás útján fog az országgyűlés gondoskodni az állami kormányzat zavartalan funkcionálásáról.

Az önbizalom hiányának, a fejtelenségnek pedig mi a többség kebelében nyomát se látjuk. Ellenkezőleg, látjuk azt, hogy a többség vezetéi: a kabinet tagjai és első sorban a miniszterelnök, nagy erővel és épen olyan sikerrel képviselik a tárcájukat, hogy budget-beszédek sok tekintetben még politikai ellenfeleik tetszésével is találkoznak.

A nemzeti munkapárt méltó módon kivette eddigelő részét a vitából. Figyelemmel meghallgatott, magas

szinvonali beszédekkel gazdagította a diszkusszió anyagát.

Ha pedig ezután talán nagyobb önmegtartóztatást fog tanusítani a vitában, ugy ez csak annak a célnak a szolgálatában fog történni, hogy az ország idejére hozzájusson a megszavazott költségvetéshez. Mindez inkább céltudatos és gondos vezetésnek és parlamenti fegyelemnek a jele, semmint fejtelenségnek és vezetés hiányának bizonyítéka.

A többségben széthullásnak, vagy csak disszonanciának legcsekélyebb jele se mutatkozik. Ez a párt törekvéseiben és programjában olyan konform és egységes, a minő egy 256 tagu politikai alakulás egyáltalán lehet; mindenesetre örvendetes ellentéte az ellenzéknek, amely törekvéseiben, felfogásaiban, programjában nemcsak az egyes frakciói között, de még az egyes pártjainak kebelén belül sem egységes és azonos célzatu.

Csodálatos degenerálása az az érzésnek, hogy az ellenzék egy részében nyomban a bizonytalanság érzése támad fel, amint a parlament normális munkát végez s nem szavaznak névszerint a fugyivásárhelyi „népgyűlés” kérvénye felett!

Mi, őszintén szólva, az ellenzék ideges nyugtalanságát olyanképpen magyarázzuk, hogy ők csak a maguk parlamenti helyzete szempontjából nervozusak a miatt, hogy a fegyverszünet után mi fog történni?

A válasz egyszerű. A kormány lankadatlan erővel szorgalmazni fogja

A szegény Gábor utóda.

Írta: Hegedűs Gyula.

A szegény Gábor még három hónappal ezelőtt nem volt szegény Gábor, sőt még a keresztnévén sem igen szólították, mert általában nagyon képzelődő és haszontalan embernek tartották az egész környéken. Nem bánt jó szívvvel az emberekkel, kevésszavú volt és egy kicsit nyers; mintha mindig gondolkozott volna valami és attól félt volna, hogy beszéd közben kiszalajtja a száján. Az utcára nyíló pincét bérelte a huszonhetes házban már két esztendő óta és a lakók gyakorta észrevették, hogy késő éjszaka is világosság szűrődik át az ablakdeszkák repedésein. Sem a fűrésznek, sem a gyalúnak nem hallatszott a hangja, Gábor tehát nem dolgozott s épen ezért az egész környék nem fogyott ki a kíváncsiságból, vajon mit csinál az asztalos egész éjszakán át? Legényember volt, hát valami kalandról suttogtak, de egyszer csak az történt, hogy világos nappal két rendőr állított be a műhelybe, nyakonfogták a szegény Gábort és elvitték. A sarokban is kotorásztak, valami masinát találtak ott — s így beszéltek a huszonhetesben — az a masina arra való volt, hogy pénzt csináljon vele a szegény Gábor. Pénzt, még pedig képhasu kisbankókat, amelyekért egyenkint tíz darab kis ezüstkoronát adnak akármelyik boltban.

Még a fűszeresnél is, a tizennyolcasban, pedig az olyan közel tartja a szeméhez a pénzt, hogy tán azt is meglátja rajta, honnan jött.

Az asztalost nem szeretik s talán nem is volt ember azon a környéken, aki az első nap sajnálta volna.

— Nem volt jó ember, — jelentette ki szigorúan Illésné, egy rezdöntő felesége, aki nagyon tekintélyes volt, mert mindig az övé maradt az utolsó szó. — Nem volt jó ember, mert akinek olyan szeme volt és olyan sända nézése, az nem lehetett jó ember.

— És pénzt hamisítani? — mondta Huszti, egy lakatos a huszonhetesből, bár nem sok jelentősége volt a szavárak, mert a huszonhetesben csak az asszonyok számítottak.

— Bűnös volt, — folytatta Illésné, — mert nem szabad ilyen bankókat csinálni. Gondolja csak meg, Horvát ur, hogy ha megának a kezébe kerül egy ilyen bankó, elmegy bevásárolni és kidobják az üzletből, mert észreveszik rajta, hogy hamis. Se pénz, se semmije, még tán be is csukják érte.

— Ugy van, — hagyta helyben Horvát, aki az ellenkezőjét is helybenhagyta volna, bár most csakugyan igazat adott Illésnének.

S nem is volt egyetlen egy barátja sem az asztalosnak. Még napok mulva is szidták, de már kiszinezve, körülmenyesen beszéltek, hogyan hamisította a pénzt a pince zugában. Egy

őregasszony, a nyolevannál is őregebb Csontosné, akinek egyszer fiatal leánykorában már megjelent a boldogságos Szűz hófehér ruhában és karján az isteni gyermekkel, lelkendezve mesélte egy este:

— Most már tudom, hogy mi volt az a kékes fényesség, amit a pincében láttam egy este. Az őrdög volt ott az asztalosnál, az őrdög tanította meg rá, hogy kell azzal a masinával banni...

Az öreg Csontosnének nem igen hittek, mert egyszer ugy mesélta, hogy tiszta fehér ruhában volt a boldogságos Szűz, másszor meg ugy, hogy égszinkék seiyemöv is volt rajta. Nem volt tehát egészen bizonyos, hogy ott volt e nála az őrdög vagy sem, bár nem volt lehetetlen, mert olyan őrdögcimborájának látzott mindig ez az asztalos.

— Rossz szeme volt, nagyon rossz szeme, — mondta Illésné, — s ha kis gyerekem lett volna, én elbujtattam volna előle, nehogy megverje a gonosz szemével...

De lassan-lassan, ahogy multak a napok s a huszonhetesben már két gyerek is született azóta, mindig kevesebbet beszéltek az asztalosról. Az öreg Csontosné elfelejtette már a kékes fényességet, Illésné pedig már nem igen gondolt a gonosz szemére, mert hát annyi az esemény, hogy alig tudja az ember, melyikről is gondolkozzék a melyikről is beszéljen.

a véderőjavaslatok elintézését. És támogatni fogja őt törekvésében a nemzeti munkapártnak egységes és tömör tábora.

Az ellenzék azonban egy kissé idegessé teszi a kilátás, hogy ismét csak belekerülhetnek a zsákutcába. Hogy újra hozzányuljanak az ország majdnem összes törvényhatóságai által megbélyegzett, utálatos és diszkreditált technikázáshoz, melynek ma, háromnegyed esztendei kerékkötés után még a konkrét célját se képesek megállapítani? Hogy elismerik-e Kossuthék a küzdelem céljának az általános, egyenlő és titkos választójog megalkotását? Vagy megelégednek-e Justhék a testvérpárt nemzeti követeléseinek kielégítésével?

Ime, a nyugtalanság természetes indoka! A kilátás, hogy a véderővel együtt ismét napirendre kerül az ellenzék teljes meghasonlása, a baloldal fejetlensége vagy, ami ezzel egyre megy: sokfejűsége és szétszúllottsága.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök befejezte szemmeringi tartózkodását és ma délután óta Bécsben tartózkodik, hol Aerenthal közös külügyminiszterrel fog találkozni. Azt a hírt, hogy a magyar miniszterelnök holnap a király előtt kihallgatáson fog jelentkezni, még nem erősítették meg, de nem is cáfolták meg. Khuen-Héderváry a közös külügyminiszterrel a delegációk dolgában fog tanácskozni. Azt beszélik, hogy a kormány új delegátusokat fog választani. A Ház a delegátusok választását valószínűleg a jövő hét elején ejtené meg. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök bécsi tartózkodása alatt az osztrák miniszterelnökkel és a honvédelmi miniszterekkel értekezletet tart, mely értekezlet a véderő törvényjavaslat parlamenti tárgyalásáról fog tanácskozni. — Éjjel jelentik még Bécsből: Khuen holnap audiencián jelenik meg a király előtt.

Serényi a szekularizációról.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 11.

A földmivelségi tárca befejezett vitája után Serényi Béla gróf miniszter ma nagy beszédben válaszolt a vita szónokainak. Két óránál hosszabb ideig tartó fejtegetései során a miniszter kiterjeszkedett tárcája minden kérdésére, rendkívül közvetlen módon ismertette a földmivelségi problémákat a nem egy kijelentése az ellenzék is zajos tetszésre ragadta.

Serényi Béla gróf földmivelségi miniszter ma nagyszabású költségvetési beszédet mondott, melyet az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadott. A miniszter beszédében a földmivelségi kérdéseit valóban, mint országos ügyet kezelte és a pártpolitika keretéből teljességgel kiemelte Serényi gróf abból a kétségbevonhatatlan igazságból indult ki, hogyha a földmivelségi ügye Magyarországon nem áll szilárdan, akkor a többi termelési ág sem gyarapodhat. Olyan tétel ez, melynek igazsága elől senki el nem zárkozhatik. A miniszter fejtegetéséből az egész Ház azt a határozott benyomást merítette, hogy a földmivelségi kormányzat igazán nem kicsinyes hanem a szó való értelmében nagyszabású intézkedésekkel óhajtja emelni a földmivelségi ügyet. Serényi Béla a készülő törvényjavaslatok egész sorozatát jelentette be a parlamentnek, melyek mindegyike a reá bizott tárca egy egy fontos részletének hathatós fejlesztését célozza, ezenfelül a célirányos intézkedések és tervek egész láncolatát óhajtja a miniszter megvalósítani a reá bizott érdekek fokozottabb gondozása céljából.

A miniszternek az egyes részletekre vonatkozó fejtegetéseit bizonyára nagy érdeklődéssel fogja olvasni a közönség, melynek a miniszter tervei sok mindenféle érdekeit érintik és elősegítik. A Házban az előadás hatását erősen fokozta a miniszter nagy szónoki ereje. Bejelentett javaslatai közül kiemeljük az erdőügyről, a legelőügyről, a birtokszabályozásokról, a börtörvény revíziójáról, az élelmiszerhamisításról, a borközraktárakról készülő törvényjavaslatokat. Nagy jelentőségű a miniszter bejelentése, hogy a kormány

az állami fűrdőket egy tökéletes külföldi társaságnak óhajtja bérbeadni és ezen az uton reméli, hogy a fűrdőgy fejlesztését, mint az idegenforgalom fellendülését. Általános helyeslést keltett Serényi grófnak az a bejelentése is, hogy a totalizátor adóját emelni fogja és a többletet a testi nevelés és embersport fejlesztésére szánja.

Az ülésen Návay Lajos elnököt, aki az elnöki előterjesztések után nyomban átadta a szót a földmivelségi miniszternek.

(A miniszter beszéde.)

Serényi Béla gróf földmivelségi miniszter válaszol a vita során elmondottakra. Az argentinai husnak a behozatal mértékéig való engedelmessége a mutatkozó husshiányon történt pillanatnyi segítség volt. A montenegrói szerződés, melyet különben is az elődje kötött, nem tiltja az élőállat behozatalát. Elfogadja Polónyi Gázának azt a javaslatát, hogy a földmivelségi totalizátor-adót testnevelési célokra fordítsák. Előbb azonban meg kell vitatnia a dolgot az illetékes lovaregységgel; reméli, hogy a tárgyalásnak kedvező eredménye lesz.

Egyik legaktuálisabb állami téma az erdőügy. E részben novellákra intézkedést tervez; a kisebb kopár területeket, vízmosásokat államiag betölteti, de a tulajdonos a betöltés költségét visszafizeti akkor, amikor a hasznosítás megkezdődik. A nagyobb kopárok betöltésére a tulajdonosokat kötelezni fogja; ha erre nincs anyagi erejük, az állam lép itt is közbe az előbb említett feltételek mellett. A fatermelést és a fakereskedést nem szívesen látja egy kézben: ám természetesen az állam, de az értékesítést ne maga végezze. A legelők ügye nem halad oly gyorsan előre, mint szeretne volna. Pedig a legelő kérdése jórésben nem gazdasági, hanem szociális kérdés. Aki egy-egy darab barmát a faluja vagy községe legelőjére ki tudja bajtani, az ragaszkodni fog a maga lakónhelyéhez. Igaz, hogy például olyan alföldi községekben, ahol a föld nagyértékű, kitűnő, tehát termelésre való, bizonyos mértékben pazarlás a nagy legelő, de itt is szükség van rá a ki kell kerekíteni.

Az állatszámítás kérdésére térve, nem mondhatja kielégítőnek állatállományunk szaporodását. Határozottan állítja, hogy a szarvasmarha árának csökkenése a jövőben egyáltalán nem várható, mivel a tenyésztés rendkívül drágul. Az állatállomány csökkenésének megakadályozására szigorú intézkedésekkel igyekszik megakadályozni a borjupusztítást. Most tárgyal a borjufogyasztási adóról. Olcsó sertésközetéssel igyekszik szaporítani a sertésállományt. Nagy gondja van a gazdáknak apaállatokkal való ellátására. A keleti állattenyésztő áll-

Gyerekek születtek a házban, de az is merőszóknél is, a huszonötösben meg huszonkilencesben is így nem is volt olyan nagy esemény, amikor új asztalos költözött be a pincébe. Tettek ugyan megjegyzéseket, olyasfélét, hogy így akarja azokat a munkákat megszerzeni, amelyeket a Gábor végzett, de más-különbönb nem törődtek vele nagyon sokat. Az új asztalos is legényember volt, de már segéd del dolgozott s nem igen barátkozott össze a házbeliekkel. S ez volt a legnagyobb hiánya, mert egyszer kint állott a pinceajtóban, amikor arra ment Illésné és nem köszönt neki. Ezzel egyszerre beszélni kezdtek az új asztalosról, mert Illésné még aznap azt beszélte Horvátnak:

— Ez sem látszik jó embernek. Póffeszkedő és gögős. Csak azt szeretném tudni, hogy mire?

Az új asztalos — Kovácsnak hívták — nem ismerte akkor Illésné. Dalias ember volt, fölfelé pödört fekete bajusszal és égő fekete szemmel. Egész nap dolgozott, vasárnap reggel pedig fölvette a fekete ruháját, elment s csak késő este tért haza. Horvát megismerkedett vele s a harmadik napon, amikor már bizalmasabbak voltak, az új asztalos elbeszélte neki a korcsmában.

— Szeretek valakit, — mondotta halkan, — egy leányt, aki mesze lakik innét, túl az Andrássy uton is és azt hiszem, hogy sohasem fog engem szeretni.

Horvát nem tudott titkot tartani s másnap már az egész huszonötös tudta, hogy az új asztalos szerelmes. Kinevették, mert nincsen neveltségesebb, mint amikor a gögős ember a szivéről beszél s ők az asztalost gögős embernek tartották, mert nem huzott a házbeliekhez. Az öreg Csontosné este ott leselkedett a pincénél s azt nézte, hogy nem pillantja-e meg a kékes fényességet.

— Meglátjátok — mondta Illésnének és Horvátnak, — hogy ezt az asztalost is elfogják vinni a rendőrök. Ez a pince el van átkozva, az ördög a Kovácsnak is meg fog jelenni s amilyen gonosz ember, ő is összeszűri vele a levét...

De hiába leselkedett az öreg asszony, az ördög csak nem akart megjelenni. Az új asztalos nem csinált semmi olyat, amiről beszélai lehetett volna, csak dolgozott és fáradt s ez volt az, ami mód felett megharagította Illésné. Nem tudta elfelejteni és megbocsátani, hogy ez a semmi ember, ez a jövevény, aki csak most költözött ide, nem köszönt neki, akinek még a szomszédok is előre köszönnek s így jutott eszébe a Gábor, a régi asztalos, aki ha mogorván is, de levette előtte a kalapot.

— Hidd el nekem, — mondotta ezért Horvátnak, — hogy a Gábor nem volt olyan rossz ember, amilyennek beszéltek. Szegény ember volt és segíteni akart magán. De hát melyik szegény ember nem akar javítani a sorsán?

Horvátné nagyon szegény asszony volt. Az ura sokat járt a korcsmába s így mindig kevesebbet adott haza, mint amennyi kellett volna. Nem csoda, ha Gáborra gondolta, eszébe jutott a pénzhamisító masina is.

— Oros ember volt, — mondotta nagyot sóhajtván, — csak nem volt szerencséje szegénynek. Közülünk hánynak eikélné egy ilyen ördögös masina!

— El bizony, — tanakodott magában Illésné. — Sok pénz kell, az ember azt sem tudja, hogy honnan vegye...

A pénzről beszéltek még másnap is. meg többet is, pedig szegény embereknek nem jó sokat a pénzről beszélni. A szegény ember jobban megfontolta a szavát, jobban állja is s így sokkal inkább elhiszi a másét is. Nem megy ki gyorsan a fejéből, még tíz esztendő múlva is emlékszik némelyikre, mert a szegény ember szerencsétlensége az is, hogy jó az emlékezőtehetsége. Jobb sok mindent elfelejteni, nem gondolni rá, mintha semmi sem történt volna; az ember fiatalabb, fürgébb, erősebb, ha nem nyomja mindenféle sok emlékezés. Gábor csak most kezdtek eszudálni, amikor emlékeztek rá s a saját nyomorúságukat panaszolták s Illésné volt az első, aki kijuttatta a száján:

— Szegény Gábor...

Sajnálják, amiért pörüljárt, pedig csak a saját javát akarta szegény. Nem is annyira Gábor, mint magukat sajnálták benne s a férfiak most kezdtek homályosan és öntudatlanul úgy

lameknak apaállatokkal való ellátása szá- munkra kitűnő üzletnek ígérkezik. Ez nem önmagunkkal való konkurencia, mert év- tizedek, talán századok kellene, míg a keleti államokban megfelelő tenyészállat-álla- mány létesül. A szárnyas tenyésztés nagy exportérek. Áttér a szőlő- és bortermelés kér- désére. A boritaladót eltörölni nem lehet. (Föl- kiáltások balról: Le kell szállítani.) Állami borközpontokat állít föl; ötöt máris fölállít- tott. Ez ugyancsak export-célokra szolgál. El- ismeri a tokaj-hegyaljai bortermelés nehéz vi- szonyait s igyekszik segíteni rajta. Kertészet dolgában meglehetősen el vagyunk maradva, pedig ebben szeretné látni Magyarország me- zőgazdasági jövőjét. A borsárkereskedés nem- zeti szégyen. Ezért a kertésziskolákat kibővíti, újakat állít föl. Népiskolába kertésztanítók- kat küld. Ez akcióhoz csatlakozik a méhészet fej- lesztése. Az állategészségügyi érdekeket szigo- ruan igyekszik megvédeni. Románia felé a csempészet megakadályozására szaporította a esendőrséget.

A fürdőkezelést nem tartja állami földadat- nak. Olyan államban, ahol iskolák, kórházak hiányoznak, nem lehet milliókat szállatokba fektetni. Az állam méltóságával sem egyez- tethető össze, hogy a miniszter és az államtit- kár garndára kapják a leveleket a közönség sorából, hogy ebben és ebben a szállóban ilyen számú és ilyen fekvésű szobát kérnek. (Zajos derűtség.) Olyan kézbe akarja adni a fürdőket, amely idején elforgalmat tud csinálni. A legtöbb kiáltással egy francia hotelcsoporttal tárgyal. A gazdasági tudósító szervezetet újraszervezte s ez teljesen bevált; az idején gazdasági statisztika kitűnő volt. A községi vásártartás valóság- os gazdasági átok; nem fogja megengedni a szaporításukat. A gazdasági szakoktatás terén nagyarányú intézkedéseket tesz. Az eiem i- kolóba be kell vinni a mezőgazdasági ismeret- ket. A lótenyésztés ügye fejlődőben van. A jövő vontató állatját a lóban látja, ezért az igáslovak tenyésztésére nagy gondot fordít.

A vasuti szállítás nehézségei katasztrófális következményekre vezethetnek. A vasuti bajok azonban jórésben arra is vezethetők vissza, hogy tíz esztendője az ország oly kétségbe kapja meg vagy egyáltalán nem kapja meg az évi budgetjét, hogy az államvasutak részére meg- szavazott összegeket nem lehetett kellő időben és fölösztással fölhasználni. A segítség egyik módja itt az, hogy az áruszállítás nagyobb ré- szét víziútra kell terelni. Nálunk csak tíz szá- zaléka az áruknak megy a vizen. E részben való tervei között van a Siónak a Balatonnal való összekötése s így a Dunától a Balaton legnyugatibb részéig víziút fog vezetni. A Sajó hajózhatóvá tétele, a Marosnak és Körösnek szabályozása is tervben van.

(A költött birtokok bérlete.)

Magyarország szociális újjáteremtésének a teljes birtokpolitika az alapja. A most meg- alskult altruista agrárbank e részben már na- gyon áldásos munkát folytat. Egy csomó kö- tött birtok máris érintkezésbe lépett vele. Ez természetesen nem szekularizációt jelent, mert csak bérletről van szó. Az országban nagy gazdasági föllendülés tapasztalható, ami nagy- részben annak a vámpolitikának eredménye, melyet ezen az átkozott közös ügyess vámtérü- leten (Zajos derűtség és hosszantartó éljen- zés és taps a baloldalon), mint az urak mon- dani szoktak (Zajos derűtség), szintén foly- tatni lehet. Az európai szemhatárról nehéz felhők vonultak el, mert békés munkára van a nemzetnek szüksége, hogy a kedvező konjuk- turákat kihasználhassuk. Emlékeztet arra, hogy a mikor a parlamenti béke létrejött, a bécsi ujságokat milyen kellemetlenül érintette az a kiáltás, hogy Magyarországon most újra pro- duktív munka indul meg. Azzal az angol mon- dással fejezi be beszédét: addig dolgozzunk, míg nappal van, ne várjuk meg, míg ránk szakad az éjszaka. Ajánlja a költségvetés elfogadását. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps a jobboldalon.)

(A részletes tárgyalás.)

A Ház ezután a földművelésügyi költség- vetést általánosságban, továbbá a Juriga Nán- doré kivételével, a benyújtott határozati javas- latokat elfogadta.

A részletes tárgyalás során

Pop Csicsó István határozati javaslatot nyújt be az urbérségek és zsellérek jogi személyekké nyilvánítása végett.

Szabó István (nagyatádi) is sürgeti, hogy a kormány rendezze a politikai községek és a volt urbérségek közti viszonyt. Elfogadta Pop- Csicsó határozati javaslatát.

Serényi Béla gróf szintén hozzájárul a ha- tározati javaslatához.

Mándy Samu Baranyamegye számára tenyészállatokat kér és fokozottabb állategészség- ügyi intézkedéseket sürget.

Hock János a tenyészapaállatok számára adott fővárosi vásártér használatba vételét sürgeti.

Barcsay Andor a kertészeti iskolának Hu- nyadmegyében való felállítását kívánja.

A földművelésügyi tárca utolsó tételénél Serényi Béla gróf miniszter kijelentette, hogy a felmerült kívánságokat tudomásul veszi és azokat a lehetőség szerint teljesíteni fogja.

A tárca költségvetését a Ház részleteiben is elfogadta.

Elnök ezután megállapította a holnapi ülés napirendjét és tíz perccel három óra előtt az ülést bezárja.

Harcias tanítók.

— Aradvidéki Tanító Egyesület közgyű- lése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Az Aradvidéki Tanító Egyesület ma déli- előtt tartotta meg tisztújító közgyűlését, a Ka- zinczy utcai iskola dísztermében. A tanítószög körében nagy érdeklődés nyilatkozott meg a közgyűlés iránt, amelynek tárgysorozatán a ta- nitói fizetésrendezés ügyében határozathozatal is szerepelt. Heves vitát, éles felszólalásokat vártak ehhez a kérdéshez, azonban a határozatot békésen hozták meg.

Kovács Vince kultúratanácsnok, egyesületi elnök megnyitó beszédében a fizetésrendezés kérdésében mérsékelt állásfoglalást ajánlott, aztán Varjassy Árpád tanfelügyelő érdemeit méltatta.

Varjassy Árpád kir. tan. tanfelügyelő is annak a nézetének adót kifejezést, hogy tűn- tetés helyett inkább komoly munkával igye- kezzenek a tanítók kívánságaikat kivívni, mi- után most már amugy is befejezett helyzettel állnak szembe. Majd a tanítók tanfelügyelővé előlépéséről szólt.

Czirák Márton titkár felolvasta az évi jelentést, amely részletesen foglalkozott az Egyesület működésével, különösen a tanítói konviktus teljes megszerzésével, amelynek ed- digi társtulajdonosa: a D. M. K. E. vissza- kapta 47.000 koronás kölcsönét.

Lautner Mátyás ismertette azt a propa- gandát, amelyet a tanítók fizetésük rendezé- séért folytatnak. A tanítószög túrelme a foly- tonos ígéretekkel szemben már elfogyott, nem lázitanak, de tisztességes kenyeret követelnek. Az a drágasági pótlék, amelyet 1907-ben kap- tak, tíz évvel elkésett és nem elégítette ki a jogos igényeket. A kormány is elismerte, hogy a drágaság nyomásztóan nehezedik a tanító- ságra, de a költségvetésben még sem gondos- kodtak a tanítókról. Állandóan napirenden kell tartani a tömörült, összetartó tanítószögnek ezt a kérdést. Határozati javaslatot nyújtott, amely szerint az Aradvidéki általános tanítóegyesület fogadja el az országos tanító szövetség de- cember 8-iki nagygyűlésének tíz pontban ösz- szegezett kívánságait.

Ezek a kívánságok: A tanítóknak a köztiszt- viselőkkel egyenlő dotálása. A törvényesü kifogás alá nem eső bármely jellegű tanítók teljes szolgálatuknak betudásával — ez idő szerint — a XI., X. és IX. fizetési osztályokba egyenlő arány- ban, tehát egy-egy harmadrésben haladéktalanul osztassanak be, illetve a nem állami tanítók ugyan- ezen fizetési osztályoknak teljesen megfelelő fizet-

érezni, mintha a Gábor szerencsétlenségével va- lami titkos reményük szállt volna füstbe. Talán sohasem gondoltak arra, hogy pénzt csináljan- nak, már csak azért sem, mert egyikük sem értett ilyen finom, pepecselő munkához, de bi- zonyos, hogy ha akármelyikük segítségét kérte volna a Gábor, gondolkodás nélkül odaállottak volna melléje. Most már sejtették ezt maguk- ról, határozatlanul és önmaguk előtt is titkolva, de nincs már Gábor, elvitték a rendőrök és bi- zonyosan kivallatták belőle a csudálatos ma- sina titkát.

Horvát, aki elmélyedve bámult maga elé, hirtelen fölkapta a fejét és sebesen mondta:

— Ez a Kovács nem olyan okos ember, mint a szegény Gábor volt. Még csak közel se fér hozzá.

— És utálatos ember, — tette hozzá Il- lésné. — Azt hiszi, hogy ő a legnagyobb ur a környéken.

A többiek nem szóltak semmit. Nem is- merték az új asztalost, de majdnem gyűlölték már, mert az Illésné szavait egyik a másiknak adta tovább. Ha akart volna is velük beszélni, tartózkodtak lettek volna vele, különösen most, amikor az idegenkedésükön keresztül vissza- emlékeztek Gáborra, aki pénzt akart csinálni. Rossz időkben, nehéz időkben melegebb az em- ber szíve s igazságtalanság is a Husztiné so- káig töprenkedve mondotta ki:

— Vajon, ha a szegény Gábor kiszaba- dul, hová megy? Ez az ember itt elfoglalta a

helyét; akik azelőtt a Gáborral dolgoztattak, most neki adják a munkát s úgy beszélnek, hogy ez is el tudja végezni.

Horvát né s hájva felelte:

— Soká lesz az, míg kiszabadul,

— Lahet. De nekem úgy eszembe jutott.

A folyosón beszélgettek munka után, fél- kilenc tájban. Össze szoktak így ülni; plety- káltak, szomorkodtak, panaszkodtak, ahogy éppen jött. S éppen Illésné beszélt valamit az unokájáról, aki falun van, a boldog gyerek, a mikor a folyosó szélén feltűnt az új asztalos. Nem ment egészen közel hozzájuk, mert nem akarta megzavarni őket, hanem úgy kiáltott fel- lésük:

— Horvát ur! Nem jön át egy kicsit?

Horvát feszengett a helyén, szeretett volna a kocsmaiba menni, de a feleségére pillantott előbb. Az asszony az urára nézett s Horvát már egy pillanat múlva visszakiáltotta:

— Nem, Kovács ur, ma itt maradok.

Az asztalos elment. Lassú, egyenletes lép- tekkel haladt a lépcső felé s még oda sem ért, Illésné már megszólta:

— Látjátok, micsoda egy gögös ember. Csak úgy kiált, ide se jön. Milyen más ember volt a szegény Gábor.

Horvát nem merle megmondani, hogy az új asztalos már szeretett volna hozzájuk sze- gödni, de egy kicsit bátortalan volt s különben is haragudott rá, mert a minap vitakoztak a

kocsmaiban s Kovács nem neki fogta a párt- ját. A felesége pedig fölkiáltott:

— Ugyan mit is csinálhat most a szegény Gábor?

Hallgattak, de egy percre mulva megszólalt Illésné:

— Milyen szép volna, ha meglátogatnánk a szegény Gábort a börtönben. Vinnénk neki valamit, bizonyosan rossz kosztja van oda- benn... És megmondjuk neki, hogy ha kisza- badul, akkor valamennyien el fogunk menni a háziurhoz és megkérjük, hogy mondjon föl ennek s adja vissza neki a pénzét...

S Horvát másnap hidegen mondta az új asztalosnak:

— Jobb lesz, ha elmegy arról a környék- ről. A huszonhetesből sohasem fog munkát kapni s a Gábort csak másfél esztendőre itél- ték. Szegény Gábor vissza fog jönni s neki kell a pénz.

Kovács értelmetlenül bámult rá.

— Nem érti? Hát visszajön a Gábor...

— De én vettem ki a pénzét, — mondta az asztalos.

— Az mindegy. Ha maga, ha más, de a Gáboré lesz, mert azt mindenki szereti s a háziur meg is ígérte, mert mi jó emberek vagyunk.

És aztán este a folyosón erről beszéltek sokáig s titokban megcsudálták egymást, hogy milyen jó a szívük.

tésben részesüljenek, számukra az automatikus előlépés és az ötödéves pótlékok biztosításának, hogy e rendelkezések sommi néven nevezendők és ürügy miatt halasztást ne szenvedjenek, a mai és az új fizetés közötti különbözetet a javadalmi jegyzőkönyvek alapján haladéktalanul megteendő tanfelügyelői előterjesztésekre minden tanító kezéhez a kir. adóhivatalok előleg gyanánt 1912. január 1 től kezdve folyósítsák; az egyes iskolafőntartó hatóságoknak az új fizetési szabályzat életbeléptetésére és az állam által nyújtott előlegek visszatérítésére három évi idő engedélyezendő. A családi segélyt a tanítóknak is adják meg épúgy, mint az állami tisztviselőknak. A nyugalomban levő tanítók és özvegyeik 25% drágasági pótlékot kapjanak. Végül mondja ki az Aradvidéki Tanítóegyesület, hogy a magyar tanítóegység helyzetének gyökeres és alapos orvoslását csak a népparlamenttől várhatja és ezért minden magyar tanító az általános, egyenlő, községenkénti tükös választójognak törhetetlen híva legyen és azért agítájon.

Ilyen értelemben felírnak a kultuszminiszterhez, sőt a képviselőház elnökségéhez is. Aradmegye összes kulturegyesületeit, országgyűlési képviselőit, az Országos Tanító Szövetséget megkeresik kívánásaik támogatására. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Ezután Nikitscher József a tanítói nyugdíjak szabályozásáról, Barabás Sándor pedig a tanfelügyelői állásokra kizárólag tanítóknak kinevezéséről tartott felolvasást.

A közgyűlést tisztult fejezte be. Elnökké egyhangulag megválasztották Kovács Vincét, alelnökké Marinkovics Péter aradi, Arnold János soborsini igazgató tanítót, tiszteletbeli alelnökké: Söfalvi Győrejt és Simon Karolt, tiszteletbeli titkárrá Cziráky Martont, titkárrá Szarka Lászlót, jegyzőké Bérczy Ödönt, Harmath Ferencot és Jeney B. lát, könyvtárossá Kádár Jánót, pénztárossá Kőmives Józsefet, ellenőrré pedig id. Szathmáry Istvánt választották meg.

VÁROS ÉS MEGYE.

A vesztőhelyi földek sorsa. A ma megtartott folytatásos közgyűlésnek kellett volna határoznia a vesztőhelyi földeknek eladása tárgyában. Az emlékmű körüli vesztőhely terület kihasználásával a többiért árverés útján Jerge János őshalmi polgár ígérte a legnagyobb összeget és a tanács azt javasolta, hogy újabb árverésen csakugyan értékesítsék is ezt a nem jövedelmező területet. A közgyűlésen azonban Mandl Vilmos dr. ellenindítványt tett és célszerűnek látta, hogy a kérdéses földterület maradjon meg a város tulajdonában és legyen állandó összekötő kapocs Arad és Zsigmondháza között, ha ez utóbbi községet Aradhoz csatolják. — Varjassy Árpád kir. tan., tanfelügyelő pedig megújította a korábbi indítványát arra nézve, hogy a vesztőhelyi földeken a város létesítsen *bolgár rendszerű zöldségkertészetet* és pedig állami gyermekmenhelyekből vett sardülő fiukkal, akiknek internátust építenének. A belügyminiszter és földmívelési miniszter messzemenő anyagi támogatásban részesítenék az ilyen kertészetet, amely azonfelül jövedelmező is lenne a városnak. A vesztőhelyi földek eladása ellen van és azt indítványozza, hogy kádjenek ki bizottságot a bolgár-kertészet előkészítésére. Miután ehhez az indítványhoz Varjassy Lajos polgármester is hozzájárult a tanács nevében, a közgyűlés elhatározta, hogy a vesztőhelyi földek tervbe vett árverését nem tartja meg és a legközelebbi közgyűlés szakértő-bizottságot küld ki a bolgár-kertészet ügyében.

A külvárosok közbiztonsága. Arad város mai közgyűlése teljesítette a külvárosi ház és telektulajdonosok kérelmét és megengedte, hogy a csatorna hozzájárulási költségeit három éven át kamatmentesen törlesszék. A tárgyhöz csupán ifj. Bogcsán Károly szolt hozzá, aki elfogadva a tanács javaslatát a külvárosok elhanyagolt állapotát tárta föl. A külvárosok ma-

kadámbrkolatu utcai annyira rosszak, hogy esős időben egyenesen járhatatlanok. A csatornázás munkálatai megkezdték a talajt és feneketlen sár támadt az utakon. Föltétlenül, még a tél teljes beállta előtt szükséges az utak helyreállítása. Elégtelen a külvárosok világítása is, különösen sürgős azonban a közutak megvilágítása. Végül megállapította, hogy a gyakran előforduló betörések és betörési kísérletek — éppen a múlt éjjel történt egyszerre öt is — arra vallanak, hogy a külvárosokban kevés a rendőr, több őrszemét és őrjáratot kell járattatni. — Varjassy Lajos polgármester kijelentette, hogy a felszólaló jogos panaszaira nézve a főkapitányt és főmérnököt utasítani fogja a szükséges intézkedések megtételére.

Lueger kedvese.

— A halálba vágyó asszony levele. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bécs, december 14.

Megirtuk a minap, hogy Beskiba Mária festőnő, aki legutóbb a Luegerre való visszaemlékezéseinek közlésével telete nevét ismertté, öngyilkos kísérletet követett el Bécsben. Gázal akarta magát megmérgezni, de az orvosok megmentették az életét. Egy újságíró fölkereste a kórházban az elkeseredett festőnőt, aki tettének okáról ezt mondotta:

Ezuttal nem sikerült az a tervem, hogy megváljak az élettől. A legközelebbi alkalommal majd ügyesebben csinálom. Elhatározásom oka a pénzügyi zavar, amelybe hibámon kívül jutottam. Legutóbb a lakásbéreimet sem tudtam már kifizetni. Ezért fölmondtak nekem és butoromat lefoglalták. Nagyon lesújtott, hogy meg kell válni régi pompás butordarabjaimtól. Kétségbeesésemben Silberer Viktor képviselőhöz fordultam, akitől levélben valami munkát vagy alkalmazást kértem. Silberer képviselő azt írta feleletében, hogy levelemet átadta Meyer császári tanácsosnak, városi irodaigazgatónak, azzal a kéréssel, tegyen érdekében valamit. Tudtam, hogy nem sokat várhatok. Mert Meyer Luegerrel szóló emlékirataim miatt haragszik reám. Nem is kaptam semmi segítséget, tehát öngyilkossá kellett lennem. Megírtam bucsuleveleimet, elrendeztem dolgaimat és összeállítottam hitelezőim jegyzékét. Minden adósságom összevissza ötszáz korona!

Beskiba Mária két levelet hagyott hátra. Az egyik levél, amelynek ez a címe: *Öngyilkosságom oka*, meglehetősen zavaros. A másik levelet ügyvédjének írta és a többi közt ezt mondja benne:

Tiszta öntudattal halok meg, sok küzdelem után! Tervemről sokan tudtak, akik halálom után talán beszélni fognak. A legszerényebb temetést kérem. *Ne boncoljanak föl*. Ha az egyházi beszentelést fölboncolásomtól tennék függővé, akkor lemondok a beszenteléstől, anélkül is az isteni bíró elé kerülök, akit elnézőbbnek és igazságosobbnak gondolok, mint az embereket. Erőszakos halálomért minden felelősséget elutasítok, — ez a felelősség azokra hárul, akik *életemet megsemmisítették*. Egyetlen párt vezérémberei sem voltak olyan hálátlanok, frivolok és lelkiismeretlenek egyik legbárgóbb tagjukkal szemben, mint amilyenek a szegény tévutra vezetett Lueger emberei velem szemben voltak. És ezek az emberek merészeinek engem pártátlással vádolni? Egész hagyatékom, a butor, a képek stb., valamint a visszaemlékezés Lueger Károlyra című könyvemért még remélhető részességet a családra hagyom, amelynek nevét politikai okokból nem akarom megnevezni, de amelynek meghatalmasottját Giller Teréz asszonyt jelölöm meg. Lueger bizalmas leveleit, más levelezését, arcképeit stb. már régebben ugyancsak ennek a családnak ajándékoztam, amelyek így jogos tulajdonosukhoz kerültek.

Végül ismételtén arra kéri az ügyvédet, járjon közbe, hogy holttestét ne boncolják föl.

Aki mások helyett vendégeskedik.

— Körözik a szélhámos ápolót. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Székesfehérvár, december 14.

Nyolc tiz nappal ezelőtt egy székesfehérvári polgári családnak beállított egy körülbelül harminckét éves fiatalember s mint a családnak egy közeli rokona mutatkozott be. A családnak egy közeli rokona mutatkozott be. A család, mert a vendég olyan rokonnak mondotta magát, akit gyermekkor óta nem láttak és mert a család viszonyait illetőleg a legpontosabb tájékozottságot mutatta, — minden gyanu nélkül, rokoni vendégszeretettel fogadta. Két napig élvezte a vendégszeretetet. Ez idő alatt a család minden tagját, még a hölgyeket is, sorra pumpolta, azután végigcsókolva rég nem látott rokonait, elutazott.

A rokoni látogatással megtisztelt család a vizitelésről levélben referált az unokatestvér szüleinek. Legnagyobb meglepetésükre válaszul azt az értesítést kapták, hogy valaki felültette őket, mert az az unokatestvér, akinek nevében náluk valaki vendégszeretelt, a vendégeskedés ideje alatt otthon volt. Más körülmények is kétségtelenné tették most már a család előtt, hogy vakmerően egy álokon tolokodott körükbe és valami ügyes szélhámos élvezte vendégszeretetüket és használta ki bizalmukat.

A megkárosított család följelentést tett az álokon ellen. Simon Sándor bünyügyi kapitány, akinek íróasztalfiókjában a szélhámosok egész seregének arcképe van fölhalmozva, előszedgette az arcképeket és a gonosztevők arcképei között az egyikben a leghatározottabban és minden kétséget kizárólag fölismerték az álokont.

Elképzelhető Simon főkapitány meglepetése, mikor a fölismert arckép hátlapjáról leolvasta, hogy az álokon nem más, mint Szűts Pál harminckét éves ápoló, akit lopás, csalás, szélhámosság, sőt legutóbb rablógylkosság miatt is már évek óta kerestetnek különböző városok rendőrségei, büntetőbiróságai, de aki furfanggal és vakmerőséggel bujkál már évek óta. Gazdag és változatos bűntrónikájában a lopások, betörések, csalások és a néhány héttel ezelőtt elkövetett rablógylkosságon kívül egy, a fehérvárihoz hasonló gazság is foglaltatik.

Egy jómódu szegedi családnak huszonöt évvel ezelőtt eltűnt egy hat-hét esztendő fia. A rendőrség annak idején országosan kerestette, de eredménytelenül. A család emlékében a huszonöt esztendő alatt már elmosódott minden fájdalom a gyermekért, a mikor néhány hónappal ezelőtt beállított az elveszett fiu egy szépen megtermett harminckét éves férfi személyében. Könnyen elhíhetős mesét tált föl eltűnéséről és oly élénk hűséggel mondta el a huszonöt év előtt való családi viszonyokat, hogy az öreg szülők minden kétsége eloszlott és a boldogságtól ujjongó szívvel ölelték keblükre elveszettnek hitt fiukat. Két hétig örültek így együtt a viszontlátásnak. Egy reggelen aztán ismét hült helyét találták — fiuknak. Bucsú nélkül tűnt el, de vele együtt eltűnt a szekrényből a család minden könnyen elkezelhető értéke, pénz és ékszer. A szegedi rendőrség igen könnyen állapította meg, hogy az eltűnt fiu szerepében Szűts Pál jelentkezett és ő fosztotta ki a most már nemcsak gyermeküket, hanem több száz korona pénzüket és ékszerüket is sirató öreg szülőket.

Kétségtelen, hogy ez a veszedelmes, vakmerő, országszerte és évek óta körözött gonosztevő vendégeskedett Székesfehérvárott és sétáltatta a vendéglátó család csinos hölgytag-

jeit a város legforgalmasabb utcáin, a rendőrség szemeláltára. A főkapitány a vakmerő módon megtréfált családtól nyert adatok alapján széleskörű intézkedéseket tett az ál rokon rablógyilkos elfogására.

Üldözik a másik bankcsalót.

— Ryhliczky pénzének rejteke. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 14.

A rendőrség a Ryhliczky-fiúk ügyében ugyszólván lezárta az aktákat. A detektívek már nem törődnek az elzúllott családdal, minden idejüket Bauer Bajor Lajos elfogatása veszi igénybe. Hol lehet Bauer Bajor, hová vitte a vesztet fejsze nyelét, a még hiányzó ropogós ezreket? Hétfőn reggel még itt volt, azóta nyoma veszett. A rendőrségen azt hiszik, hogy Bauer-Bajor Budapesten bujdosik, a kalandos életű és a főváros mélységeiben otthonos szélhámos valószínűleg valamelyik szeretőjénél, talán egy utcai leánynál talált búvóhelyet. Bauer Lajos helyett öccsét, Bauer Endrét tartják őrizet alatt a budapesti főkapitányságon. Ide fogják hozni Ryhliczky Zoltán öccsét, Lajost is Berettyóújfaluról, mert bűnrészessége valószínű.

A siklóst szállótulajdonos.

A megszökött bankcsalónak, Bauer Lajosnak öccsét, Endrét, aki Siklóson szállótulajdonos, tegnap este Budapestre kísérte onnan Deák Jenő detektív, ma delelőit pedig kihallgatta őt Sándor László dr. rendőrkapitány.

Bauer Endre elmondta, hogy a bankcsalás után, amelyről nem tudott, október 10-én érkezett Budapestre, mert sem állása, sem pénze nem volt s bátyja segítségét akarta. Amikor elpanaszolta keserves helyzetét Lajos bátyjának, ez így szólt:

— Látod, nekem meg szerencsém volt. Jelzálog-sorsjegyen igen szép összeget nyertem.

Együtt ebédelték egy kitűnő vendéglőben s ekkor látta, hogy bátyja fekete bőrtárcájában sok ezres és százás bankó volt.

— Adhatnál nekem száz koronát — szólt hozzá.

Bátyja adott is neki, amire ő visszautazott Siklóra.

— Pár nap múlva — folytatta vallomását Bauer Endre — Nagykőrösön meglátogattam Lajos és azzal fordult hozzám beszélgetés során:

— Gondoltam rád is, segíteni akarok a nyert pénzből, adok neked kölcsön tizezer koronát. Vedd át újra a volt siklósi szállódat s ha majd jól megy az üzlet, visszafizetheted a pénzt. Kamatot nem kérek érte. Lát-hatod, hogy jó testvéred vagyok!

Átvettem a szállódat, amely csakugyan jól kezdett jövedelmezni. November huszonnyolcadikán eljött hozzám Siklóra.

— Pécsről jövök, — mondotta — meg akarom nézni, hogy megy a szállódat.

Négy napig nálam lakott, mint utazó-ügynök. December másodikán visszament Pestre. A váltócsalás fölfedezése előtt való héten megint Siklóra jött, azzal, hogy adjam meg a száz koronáját, mert nagy szüksége van pénzre. Arról, hogy hogyan jutott ő a sok pénzhez s hogy része volna a váltóhamisításban, fogalmam se volt és nincs is.

Ezeket mondotta Bauer Endre. Később már azt is bevallotta, hogy tudott arról a levélről, melyet Bauer-Bajor Pécsen feladott, de csak a föladásról tudott, a levél tartalmá-

ról nem. Bauer Endrét tovább is őrizet alatt tartják.

Hová rejtette Bauer a pénzt?

Sándor László dr. rendőrkapitány azután, hogy kihallgatta Bauer Endrét, a rendőrségi rabkórházba hajtattott, hogy megtudja Ryhliczky Zoltántól, mi igaz Bauer Endre előadásából.

— Volt-e Bauer Lajos Siklóson? — kérdezte a kapitány.

— Igen. Egy vasárnap találkoztam vele s akkor azt mondta, hogy Siklóson járt. Azt is kijelentette, hogy Endre öccse tud a csalásról, de azt nem tudja, hová rejtette a pénzt. Kérdeztem akkor tőle, hogy hát hol helyezte el zsákmányát, amire csak annyit mondott, hogy jó helyet talált a pénzének.

A megszökött csaló újabb nyoma.

A rendőrség erősen bizakodik abban, hogy a szökevény Bauer Lajost kézrekeríti, mert fölírtlen hitelt érdemlőnek tartja Tarján Imre budapesti könyvügynök bejelentését. Tarján ugyanis az elmúlt hétfőn a miskolci pályaudvaron látta utazótáskával a kezében Bauer Lajost, akit jól ismer.

Detektíveket küldtek Miskolcra s a miskolc-lavocnei vasúti vonatra.

A Ryhliczky-fiúk barátja.

A Ryhliczky fiúk furcsa dolgairól új adatot kapott a rendőrség mára, rendkívül intim részleteket arról, hogyan élt urimódon, könnyen, sok pénzzel Ryhliczky Lajos meg kisebbik öccse a bankcsaló Zoltán testvérei. Tegnapi megjelent a rendőrségen Ihász György, a Vendéglőcsök Lapja szerkesztője és elmondta, hogy Ryhliczky Zoltán nemrégiben kis csomagot bízott rá. Azt mondta, hogy karácsonyi ajándék anyja számára, de még nem akarja átadni, azért kéri Ihászt, hogy őrizze meg. Ihász átvette a csomagot, amelyet a család fölfedezése előtt való napon vitt el tőle Ryhliczky Zoltán legkisebbik öccse: Feri. Ryhliczkyék régóta benső barátságot tartottak Ihászsal. Nem az egész család, csak a fiúk. Ihász rendkívül zárkózott életet él. Az Akácfa-utcában lakik egy szobás-konyhás lakásban. Ott van a szerkesztőség is: egy nagy rajzoló asztal megrakva lapjának régi példányaival, üres pezsgős és boros üvegekkel, amelyet késő hajnali órákon üritettek ki vidám fiúk. Mert Ihász, a rendkívül különös ember, igen vendégszerető, igen barátságos volt mindig a jókedvű cimborákkal, kellemes modoru fiatalemberekkel szemben. A József-és Ferencváros kávéházában jól ismerték a daloskedvű, örökös bopénzü Ihászt, aki csaposlegény volt, aztán pár év előtt fölcsapott szerkesztőnek. Lapja jól jövedelmezett, bőven tellett mulatságra, amelyre mindig akadt cimborák. Ihász rendszeren fiatal emberek társaságában mulatott s így ismerkedett meg a Ryhliczky fiúkkal is.

Ryhliczky Zoltán, mielőtt a Kereskedelmi Banknál állást kapott, többször fordult hozzá apró kérésekkel, amelyeket Ihász szívesen teljesített. Később Ryhliczky Lajos férközött közel jóakarathoz. A csinos, alkalmas fiút oda is vette magához és nevelőfiúként kezelte. Ryhliczky Lajos ettől kezdett urifükként szerepelni a korzón, a mulatóhelyeken. Elfelelt a nehéz munkákkal terhes kereskedőinasávéket, nagyban költekezett és ha új baráttal ismerkedett meg, már újságírónak mutatta be magát.

Hosszu hónapokig tartott így a vig élet, Ryhliczky Lajos aztán nyomtalanul eltűnt. Kiderült, hogy becsapta nevelő-aját, nyugtákkal fölszedte a hirdetési pénzeket s vagy kézzel koronával odébb állott. Érettségi bizonyítványt hamisított s ezen a révén kapott állást Berettyóújfaluban.

Akkor Ihász, a jó Gyurka bácsi — amint a fiúk nevezték — nem tett följelentést Ryhliczky Lajos ellen, hanem ezután is jóbarátságban maradt a Ryhliczkyekkel s főleg a legkisebbik fiúval, a hamvasarcu, okos szemű Ferivel. Ez a kis fiu vitte el tőle a csomagot, melyet Zoltán rábízott.

A 130.000 koronás betétkönyv rejteke.

Ihász György évekkal ezelőtt ismerkedett meg Ryhliczky Zoltánnal s az ő révén ismerte meg öccseit. Nagyon jóbarátok voltak s együtt le is fényképeztették magukat. Természetesen őt csak erre vonatkozólag hallgatta meg Keresztényi rendőrbiztos, a nagystíltú bankcsalásról sejtelve se lehetett s most reá nézve a legkellemetlenebb a Ryhliczky fiúk barátsága. Ihász György a bankcsalóról ezt mondotta egy újságírónak:

— Ryhliczky Zoltánt már kora ifjúsága óta ismertem. Még, amikor a Róser-féle kereskedelmi iskolába járt, ismerkedtünk meg. Itt segített nekem a Vendéglőcsök Lapjának szerkesztésében. Nagyon szerettem a fiút, mert okos és nagyon használható volt, különösen számolni tudott jól. Kis ujjában volt az egész matematika. Ismertem a többi testvérét is, kedves fiúk valamennyien. Szerettem őket, vettem is nekik karácsonyra kezyűt, meg más ilyen hasznos dolgokat. Egy vasárnap, még mielőtt a Kereskedelmi Banknál elkövetett csalás kipattant volna, eljött hozzám Zoltán. Egy kis, újságpapírosba göngyölt csomag volt nála.

— Édes Gyurka bátyám, — mondta — édesanyamnak vettem karácsonyra ajándékot. Az van itt a csomagban. Nem akarom hazavinni, mert édesanyám megtalálná, engedje meg, hogy itt maradjon.

Megengedtem, sejtelmem sem volt róla, mi lehet benne. Egy pár nap múlva, mielőtt Zoltán öngyilkos lett, eljött az öccse, a kis Feri gyerek a csomagért és elvitte. A lapokból tudtam meg, hogy Ryhliczky öngyilkos lett. Borzasztóan elszomorított, mert biztosra vettem, hogy ártatlan. Semmi hittem, hogy ez a tisztességesnek látszó fiu csaló legyen. Most már vége mindennek, nincs becsülete, tisztessége. A családját is örök szegénybe borította. Szegény öregasszonynak ennyi baja volt a sok apró gyerekekkel. Most még ez is. Nagyon kellemetlen nekem ez az ügy, mert félve örököttem mindig a becsülete tisztasága felett.

Ezzel az adattal is tisztázódott a rendőrség előtt a Ryhliczky-fiúk bűnös, titokzatos élete. Világosabbak az előzményei a nagy bankcsalásnak, amelynek árja ennyi szomorú, beteges szennyet kavargat.

Koreff nyugalmába megy.

A Ryhliczky-féle váltócsalás során került forgalomba — teljesen ártatlanul — Koreff Dávid cégvezető, a váltóosztály főnökének neve, akinek tudniillik annyiban jutott szerep az ügyben, hogy vele állapodtak meg telefonon a csalók. Koreffet, aki régi tisztviselő, most nyugdíjazni fogják, de ez, mint bankkörökben mondják, nincs összefüggésben az előfordultakkal, mert, korára való tekintettel, amugy is nyugdíjba ment volna. Helyére Forbáth Axtur a bank nagykanizsai fiokjának főnöke kerül, aki valamikor már főnökhelyettese volt az osztálynak. Érdekes, hogy Forbáth volt az, aki értesítette a bankot, hogy az inkasszóra küldött váltó hamis.

SPORT.

+ Mesterséges jégpálya. Megirtuk, hogy az Aradi Korcsolya-Egyület a liceum előtti játéktéren akar mesterséges jégpályát létesíteni. A korcsolya-egylet kérelmére a városi közgyűlés ma nyolcvan évre átengedte használatra a liceum előtti játéktérrel jégpálya céljára, de azzal a kikötéssel, hogy április 1-től október 31-ig köteles az ifjúság játéköhelyének alkalmassá tenni a területet az egyület és a zajos, zenés jégünnepélyeket hétköznapokon csak a tanítást nem zavaró időben délután 4 óra után rendezhet. A jégpálya körüli sáutaut, a területnek a Baross-parkkal egybefolyó parkírozását a korcsolya-egylet tartozik létesíteni. — A közgyűlés elutasította ezzel egyidejűleg az aradi izraelita hitközségnek tegnap beadott kérelmét, hogy a kérdéses területet imaház építésére adják a hitközségnek. A liceum előtti tér nem is alkalmas monumentális épület emelésére, de különben is a hitközséggel már régebben tárgyal a város más telek átengedéséről.

Munkás-házakat

a vasuti pályamunkásoknak.

— Fábry Sándor dr. akciója. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Érdekes és nagyjelentőségű szociális akció gondolatát vetette föl Fábry Sándor dr. az Arad-csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója illetékes helyen a magyar vasutak és vasutígyekkel foglalkozók figyelmét a legnagyobb mértékben fölkelte.

Tudvalevő dolog, hogy a vasutak állandó munkásárdával dolgoznak. A szolgálat pontosságának, megbízhatóságának egyik jelentős kelléke az, hogy a vasut alkalmazottai esztendőkn át, egész életükön keresztül megmaradjanak szolgálatukban és ne kelljen mindig fluktuáló, gyakorlatlan újoncemberek kezére bízni azt a nagy erkölcsi és anyagi értéket, amely egy-egy vasuti vonalon megfordul. Nyugdíjintézmények, fizetési előnyök és egyéb kedvezések lekötő erejével biztosítják a maguk számára a Máv. is, a kisebb vasúttársaságok is, a pályőrök, málházók, vonatkisérők, tolatók, kalauzok, fűtők állandó munkásságát, a magasabb rangú alkalmazottak, hivatalnokok és tisztviselők állandóságáról nem is szólva.

Csupán a vasutépítő és pályafenntartó munkások azok, akiket legfeljebb ideig-óráig lehet lekötni, állandóan azonban idáig a leg-ritkább esetben sikerült letelepedésre bírni. Amint befejeződik egy-egy vasuti vonal építése, amint a pályafenntartási munka a vonalon, a vasutépítő munkások, a pályafenntartók fölkereskednek és odébb vándorolnak. Ami természetesen is, mert az ilyen munkást semmi sem köti egy helybe: családjá nincs, vagy ha van is messze földön lakik.

Fábry Sándor dr., aki az Acsev. vezérigazgatói székében bősz tapasztalatokat szerzett a tárgyban és átlátta annak fontosságát is, hogy a vasutépítő és pályafenntartó munkások ép olyan állandó, nagyobb részükben nem változó munkásai legyenek a vasutaknak, mint a többi vasuti alkalmazott, módot talált ennek a célnak elérésére és eszméjét illetékes helyen közölte is.

A vezérigazgató véleménye szerint ezeket a munkásokat legbiztosabban úgy lehetne lekötöni, hogy otthon, családi tűzhelyt biztosítsanak számukra.

Az a pályafenntartó munkás, akit olcsón szerzett házacskája, kényelmes, állandó lakóhelye kötne egy helybe, nemcsak állandó és megbízható munkást jelentene a vasutnak, hanem nyugodtabb életet élő, tehát megelégedettebb embert a társadalomnak. Ebben van Fábry dr. tervének nagy szociális jelentősége.

A munkásoknak ilyen lekötésére a legalkalmasabb eszköz a munkásházak építése lenne olyan módon, amint annak idején Darányi földművelésügyi miniszter a mezői munkások lekötésére azt megkezdette. Darányi Ignác annak idején 300.000 koronát vétetett fel a költségvetésbe, amellyel a vármegyét támogatta a munkásház építési akciójukban.

A most fölmerült terv keresztül vitele a vasuti munkásoknál csak az adómentességtől függ, miután a vasutépítő és pályafenntartó munkások munkásházainál állami segílyre nem is volna szükség. A kormány — amint ezt jó forrásból közlik — 30 évi adómentességben hajlandó részesíteni az építési akciót, ha remény van arra, hogy ez a szociálpolitikai szempontból igen nagy fontosságú dolog megvalósulhat.

Fábry Sándor dr. különben a magyar vasutak szövetségének jövő havi összejövetelén fogja e tervet előadni és akkor még bővebben hallunk a nagyjelentőségű ideáról.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy pofon következményei.

— Fogházra ítelt aradi kereskedő. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14

Egy házbérháborúság szomorú következményeit sinylette jó hosszú ideig Zombori Gyula aradi borbélymeater. Zomborinak a Forrai-utcai Lukácsy-házban volt évek óta üzlete, az idén azonban a májusi negyed előtt a háztulajdonos arról értesítette Zomborit, hogy az üzlethelyiséget felmondja. Zomborit a felmondás kellemetlenül érintette s ezért felkereste a háziurat, hogy tőle ennek okát megtudja. Lukácsy elmondotta neki, hogy Jankovics György női konfekció kereskedő, kinek ugyanabban a házban van üzlete, ki akarja boltját bővíteni s ezért Zombori üzlethelyiségét is ki akarja bérelni. Miután pedig lényegesen nagyobb bért hajlandó fizetni, az üzlethelyiséget már oda is ígérte neki. Zombori erre kijelentette, hogy hajlandó ugyanazt a bért fizetni az eddig birt helyiségért, amelyet Jankovics ígért, sőt még Jankovics üzlethelyiségét is kibérli nagyobb bérösszegért. A háziur ebbe bele is egyezett s egyúttal értesítette Jankovicsot, hogy a helyiségét felmondja.

Ezután ugyanaz a história játszódott le, mint előbb Zomborival. Jankovics a háziurhoz ment s végül is kénytelen-kelletlen megújította saját bérletszerződését nagyobb bér mellett.

Alig pár nappal ezután a két stejgerelő egy közös szomszédjuk üzlethelyiségében találkozott. Jankovics, kit különben is mint haragos természetű embert ismernek, meglátva ellenfelét nekiszaladt és hatalmasan arcul ütötte. A szerencsétlen ember az ütés következtében elszédült, nekivágódott az üzlethelyiség ablakának, majd pedig eszméletlenül esett össze. Hazaszállították lakására, ahol mintegy öt hétig betegen feküdt s végül is bal fülére megsüketült. A különben is gyenge szervezetű embert a történetek annyira elővették, hogy egészségét, saját vallomása szerint, még most sem nyerte vissza, dacára annak, hogy több hétig fürdőhelyen tartózkodott.

Zombori a szomszédja ellen súlyos testi-sértés vétsége miatt tett feljelentést s egyúttal gyógykezeltetésének, mintegy 800 koronányi költségét is követelte tőle. Frits Lajos büntető-járásbíró ma foglalkozott az ügygel s miután a tanúk megerősítették Zombori előadását, Jankovicsot súlyos testi sértés miatt két heti fogházra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte, magánjogi igényeivel pedig polgári perre utasította. Az ítélet ellen Jankovics felebbezett.

§ Az aradi rendőrség sajtópöre. Mai lapunkban írtunk már az aradi rendőrség sajtópöréről. Ma folytatták a pör tárgyalását, de ítéletet nem hoztak, mert Károly József, az inkrimináltoikk írója visszavonta a közlemény állításait s bossánatot kérve a megbántott rendőrségtől, mély sajnálatát fejezte ki annak megjelenése fölött. Sarlot főkapitány és a királyi ügyész ezzel az elégtétellel megelégedett és a pört erre a törvényszéki elnök megszüntetnek jelentette ki.

§ A sikkasztó közjegyző. Szegedről jelentik: Kern Lajos, a sikkasztó szegedi közjegyző előtt ma hirdette ki a törvényszék a tábla ítéletét, amely három évi fegyházzal sújtotta a közjegyzőt. Kern Lajost az ítélet ki-hirdetésére rabruhában vezették elő. Kern fel-lebbezést jelentett be a kir. Kuriához.

§ Egy petíció ügyvédi költségei. A legutolsó képviselőválasztások után több mint félszáz munkapárti mandátumot peticionáltak meg a kisebbségben maradt jelöltek hívei. A mai napig még egyetlen egy mandátumot se semmisített meg a Kuria, bár több petíció alapján a vizsgálót elrendelte. Erdemes lenne a Kuria irattárából kiemelni a már ítélettel befejezett petíciókat csak azért, hogy megtudjuk: hány százezer koronákba kerültek az utolsó választás utójátékai: a petíciók. Egyik zombori lap például közli most Konyovics Dávid munkapárti képviselő mandátuma ellen beadott petícióra hozott kuriai ítéletet. Az ítélet ismeretes: A petíciót elutasította a Kuria. De érdekesek itt az ügyvédi költségek, amelyek a következők:

Vince Mór dr. ügyvéd munkadíja és kiadása 5209 korona. Gombos Ignác dr. ügyvédé 1100 korona. Mayer Naudor dr. ügyvédé 350 korona. Turányi Zsigmond dr. ügyvédé 2750 korona. Szilagyi Vilmos István dr. ügyvédé 6400 korona a kérvényező, a petíció benyújtói ellen Tetétleni Ármia dr. ügyvéd munkadíja és kiadása 15575 korona. Konyovics Dávid dr. képviselő ellen, ugyancsak Tetétleninek a választást védő id. Heindlhofer Róbert és társai választókkal szemben 86,5 korona. Hiller József dr. ügyvédé 1400 korona ugyancsak az ímént megjelölt választást védő választók ellen, végre Czeizel Lajos dr. ügyvédé 6500 koronában Nikolics György dr. választási elnökkel szemben. Ez összesen 47,959 korona. A mandátum se kerül sokkal többbe. Igaz, hogy a választási költségeken nem nyolc ügyvéd osztozik.

§ Egy szemért nyolc hónapi fogház. Ez év július havában történt, hogy néhány marosassói legény gyalog indult utnak a nem messze lévő Lippa községbe, hogy ott sorozásra jelentkezzenek. Már körülbeini az ut közepén voltak, amidőn egy kocsi jött mögöttük, amelyen Lázár György hosszúaszói gazda és felesége ültek. A legények közül egy páron felkapaszkodtak a kocsi, mire a lemaradtak kiabálni kezdtek, hogy jöjjenek le a kocsiról. Amikor azonban ezek nem szálltak le, a lemaradt legények egyike, Argyelán János követ dobott feléjük. A kő oly szerencsétlenül taláta Lázár Györgyné szemét, hogy az azonnal kifolyt. A temesvári királyi törvényszék ezért Argyelánt nyolc havi fogházra ítélte.

§ Bicskázó bojtárgyerek. Ez év augusztus havában ifju Molnár Minaly világozi 14 éves bojtárgyerek Messer Ferenc gazdálkodó 15 éves János és 14 éves Ferenc nevű fiait oly súlyosan összezurkálta, hogy azok felgyógyulása 5-6 hetet vett igénybe. Molnár még iskolásgyerek korából haragosa volt a Messer fiuknak. Augusztus 13-an találkozott velük a rétten, s rájuk támadt azzal, hogy most leszámolnak. A két Messer fiu védekezni igyekezett, de erre Molnár előkapta bicskáját s az idősebb fiut háromszor, a fiatalabbat pedig kétszer megszurta. Az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa, mint gyermekbíróóság ma foglalkozott az ügygel. A két sértett a fentiek szerint adta elő a tényállást, míg a vádlott azzal védekezett, hogy a Messer fiuk őt a földre terpték s ő azért használta bicskáját. Miután a vádlott védekezése nem nyert bizonyítást, a törvényszék a fiatal bűnöst egy havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
Melléklet	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

A színházi gazda bűnpöre.

(Főtárgyalás az aradi törvényszéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Ismeretes, hogy az aradi rendőrség ez év május 5-én elfogta Oravetz László kereskedő-tanoncot, akiről bebizonyult, hogy gazdájának, Winternitz Jenőnek üzletéből több kisebb-nagyobb értékű árucikket lopott el. Oravetz a rendőrség előtt részletes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy több holmit lopott el gazdájától s azokat részint M. J. nevű barátjának segítségével értékesítette, részint Kulcsár Lajos színházi gazdának adta át. A királyi ügyészség a vizsgálat adatai alapján Oravetz László ellen egy rendbeli folytatólág elkövetett lopás büntette, továbbá egy rendbeli lopás vétsége miatt, M. J. másod és Kulcsár Lajos harmadrendű vádlottak ellen *orgazdaság* büntette, végül Antalfi Árpádné, Kohn Mártonné, Bosnyák Péterné és Klein Adolfné IV.—VII. ik rendű vádlottak ellen pedig *orgazdaság* vétsége miatt emelt vádat. Ez utóbbiak M. J.-től részint a piacon, részint ószeres boltjaikban megvették az Oravetz által lopott holmikat. A törvényszék váditanácsa a vádlottakat vád alá helyezte.

A kir. törvényszék büntető tanácsa Köller János kir. ítélőtáblai bíró elnökelete alatt ma foglalkozott az ügygyel. A tárgyalás elején Winternitz Jenő sértett kijelentette, hogy nem kívánja a vádlott megbüntetését. A második sértett, Reiner, kitől Oravetz mintegy 8—10 korona készpénzt lopott, szintén nem kívánta a vádlott megbüntetését, azonban miután ő vele szemben Oravetz nem volt alkalmazotti viszonyban, az erre vonatkozó vádat nem ejtette el a kir. ügyész.

Oravetz László vádlott beismerte a bűnösségét, míg M. J. nem érzi magát bűnösnek, mert nem tudott arról, hogy a holmikat Oravetz lopta. Kulcsárra vonatkozólag azt vallja Oravetz, hogy Kulcsár nem biztatta őt a lopásra. (E tekintetben eltér a vizsgálat során tett vallomásától, amikor tudvalevőleg egészen másképen beszélt.) Ezután Kulcsár Lajost hallgatta ki a törvényszék. Az általános kérdések után elmondja, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— Nem is tételeztem fel erről a fiúról, hogy ilyesmit tenne. Mióta Aradon vagyok ismerem, mert be szokott járni a színházba statisztálni. Egy napon bent voltam Winternitznél s akkor említettem Reinernek, hogy elmegyek valahová szinigazgatónak. Másnap a fiu a színháznál egy tucat aranygombot adott át nekem. Azt mondotta, hogy a hulladékok közül szedte ki, de nekem talán jó lesz, ha szinigazgató leszek. Ezután még többször hozott nekem apró értéktelen dolgokat. Egyszer, mikor több méter aranyzsinórt hozott, még kérdőre vontam, hogy nem-e lopott dolog. Megfenyegettem, hogyha lopott dolgot hoz, akkor megmondom a főnökének.

Oravetz László a szembesítésnél megmarad vallomása mellett.

Ezután Antalfi Árpádnét, Kohn Mártonnét, Bosnyák Péternét és Klein Adolfnét hallgatták ki, akik M.-től a lopott dolgokat szintén megvették. Valamennyien azt vallják, hogy nem is sejtették, hogy lopott dolgokat vettek. M. mindegyiküknek azt mondotta, hogy a nővére halálos beteg, orvosra kell a pénz s azért a stafirungból bízták rá az egyes darabokat eladás végett. Az ügyész a bizonyítási eljárás befejeztével Oravetz László ellen egy rendbeli lopás vétsége, M. J. ellen egy rendbeli folytatólág elkövetett *orgazdaság* büntette, Kulcsár Lajos va-

gyon elleni kihágás, végül Bosnyák Péterné ellen egy rendbeli *orgazdaság* vétsége miatt emelt vádat, míg a többi vádlottakkal szemben a vádat el ejtette. A védőbevezédek után a tanács tagjai visszavonultak ítélethozatalra, majd délután 2 órakor az elnök kihirdette az ítéletet. Oravetz Lászlót a törvényszék *dorgálásra*, M. J.-t 1 havi fogházra ítélte, míg Kulcsár Lajost és Bosnyák Péternét a vád és következményei alól bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítéletnek M. J.-re vonatkozó részét az ügyész súlyosbíttáért, míg a védő felmentésért megfeleltette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Iglói diákok, operett. (A bérlet.)
Szombat: Élőhalott, dráma. (Bemutató.)
(B. bérlet.)

Elmaradt a Népopera előadása.

— Egy városrész villamos világítás nélkül. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 14.

A főváros legfiatalabb színházát, Márkus Dezső Népoperáját kellemetlen baleset érte ma: a Quo Vadis kilencedik előadását nem lehetett megtartani, mert a hatalmas színházra teljes sötétség borult.

Hat óra után a Budapesti Általános Villamosági Társaság kábelének egyik főbiztosítója, amely a Józsefkörut és Népszínház utca sarkán van elhelyezve, ismeretlen okból kiégett. Ezzel az áram megszakadt és az egész Józsefváros villamos világítás nélkül maradt. Sötétség borult a kávéházakra, éttermekre, üzletre, és magánlakásokra. A legnagyobb zavart mégis az okozta, hogy az esti előadásra készülő Népopera is világosság nélkül maradt. Hét óra volt kitűzve az előadás kezdete. A Quo Vadis szereplői gyertyavilága mellett öltözködtek, hogy készen várhassák a lámpák kigyulladását, de az igazgatóság hasztalan telefonált a villamostársasághoz, onnan csak azt az ígéretet kapták, hogy mindjárt megkeresik a hibát.

A Népopera előtt hatalmas tömeg verődött össze: az előadásra igyekezőket a sötét nézőtérre nem lehetett bebocsátani és kénytelenek voltak a zuhogó esőben az utcán várakozni. Végül fél 8 után megjelent Márkus Dezső és bejelentette, hogy minden törekvése hiábavaló: áram nincs és így az előadást nem lehet megtartani, azonban a megváltott jegyek árát visszatérítik a pénztárnál. Háromnegyed nyolcig tartott a jegyek visszaváltása és egy negyed órával utóbb, amikor már egy lélek sem volt a Tisza Kálmán-téren, kigyulltak a lámpák.

A Népopera igazgatósága kártérítési kérészetet akar indítani a villamostársaság ellen, amely azzal védekezik, hogy a vezeték hibáját csak hosszantartó kutatással lehetett megállapítani s ez okozta a késedelemet.

* Komlóssy Emma vendégszereplése. Komlóssy Emma, a Népszínház volt primadonnája, a jövő héten — valószínűleg szerződöttes céljából — vendégszerepelt fog az aradi színházban. A primadonna, kit utoljára két év előtt látott az aradi publikum, a Táncos Huszárok és a Katalin főszerepeit fogja eljátszani. A vendégszereplés valószínűleg négy estére fog terjedni.

* Új vászonnal egészítették ki a Neógrády-tárlatot, hogy a nagy érdeklődést kielégíthessék. A mester tárlata madárképekkel bővült ki, amelyek legsikerültebb alkotásai közé

tartoznak. Ma három előkelő uricsalád karácsonyi ajándékkul vásárolt képet a tárlatról s ez a pompás ötlet indít arra, hogy azoknak, akik nem értéktelen csecebecsékkel, hanem értékes, művészi tárgygyal akarják meglepni hozzátartozóikat, azok egy egy Neógrády képet vegyenek karácsonyi ajándéknak. Weisz László, a tárlat rendezője, méltányos árakat számít.

* Iglói diákok. Negyedszer fog péntek este színrekerülni az Iglói diákok című operett, amelynek múlt héten volt a bemutatója. Régióta nem volt Aradon premier, amely oly őszinte és lelkes sikert aratott volna, mint az Iglói diákok. Az érdekes cselekmény, a darab levegője, a hangulatkeltő magyar dalok értékessé teszik a diáktörténetet, amelynél szebbet, hangulatkeltőbbet még nem irtak nálunk. Az Iglói diákok nagy sikere azonban főleg a kitűnő előadással magyarázható. A péntek esti előadás a bemutató szereposztásban és rendezésében fog színrekerülni. A főszerepeket ezuttal is Neógrády Dóra, Huszár, Beregi dr., Vass. Polgár, Várnay, Csáky, Ladiszlav, Kulcsár és Cseh játsszák. A darabban előforduló zeneszámokat Gyurkovits zenekara kíséri.

* Manen Ioan január 7-ikén, vasárnap hangversenyezik Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében. A zenei szenzációra már csak korlátozott számban kapni jegyet Weisz Leónál. Telefon 280.

* Élőhalott. A szintársulat ugyyszólván teljesen elkészült már Tolsztoj nagyhatású színművének, az Élőhalott bemutatójára. A kimagasló írói alkotás szombat este kerül először színre, még pedig a legjobb szereposztásban.

* A 13. számú cella. (Megrázó tragédia egy tébolydában.) A kinematográfia embereinek éber szeme felfedezte s meglátta azokat a mélyseges tragédiákat is, amelyeket az élőhalottak birodalma teremt. Beférközött a főlvevő gép a tébolyda magas kőfalai közé és rettenes történeteket hozott ki onnan a mozisínházak közönsége számára, hogy ne csak az élet szépségeit, hanem az élet borzalmait is ismerje meg a maga nyers valójában. A 13. számú cella isgalmas története fekete árnyként szökik ki a tébolyda szűk zárkájának erős vasrácsain. Egy szomorú, siralmasan tragikus találkozást mutat be ez a kép. Nem kell ahöz leírás, hogy milyen megrázó lehet egy ilyen légyott. Az ember fantáziája megéri és felépíti a maga számára azokat a kegyetlen jeleneteket, amelyeken túl az élet falán, a halál előtti stáció produkálhat. Remek munkája a filmgyárnak ez a világattrakció, amely két felvonásra van osztva. Az Apolló-színház mutatja, be előnek a vidéken a szenzációs drámát. A premier pénteken lesz.

177

* Asta Nielsen primér — Végzetes nyaralás. Amilyen kiváló név például a színműirodalom terén Bernsteiné vagy Betailleé, ép olyan elsőrangú a mozi dráma terén Urbán Gadé. Senki nála jobban nem ismeri a kinematográf színeit és a közönség izlését. Asta Nielsen a páratlan művész tette világhírűvé Gad darabjait, ezek meg őt. A mozi tehát Bern barátja, ez a fenomén, aki egymaga képes lett volna a mozgóképeket népszerűsíteni az egész világon. Ahány szerep, annyiféle Asta Niensent ismerünk. Egész más a Züllés útjában, mint a Bűnös szerelemben, a Cigányvér Nielsenje nem hasonlít a Végzetes nyaralás Maryjéhez, ehhez a telivér főrangú nőhöz, aki valami hiszterikus szerelemmel vonzódik az egyszerű halászlegényhez, kinek kedvéért botrányosan szakít ariстокrata vőlegényével és kétségbeesésbe dönti szerelmének menyasszonyát. A norvég filmet jellemző pazar kiállítás valóságos kulminál ebben az újdonság-

ban, melyről mi is elmondhatjuk amit Schnitzler, a kiváló bécsi író mondott: „Ásta Nielsen-nel nyaralni, még ha az végzetes is, felér minden más nyaralással.” Már pedig Schnitzler Artur véleménye mérvadó. 175

Öt betörés egy éjszakán.

— Külvárosi apasok garázdálkodása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

A város hatósága mindaddig nem látta be, hogy a katasztrófákat szülő utcai közlekedést rendezni kell, míg a közönség a megismétlődött botrányok miatt hangosan zugolódni nem kezdett, míg a törvényhatóságban komolyan felelősségre nem vonták a rendőrséget a türehtelen állapotok miatt.

Ugyanez a neveléses processzus ismétlődik meg a rendőrségi létszám szaporítása körül is és mint lapunk más helyén megírjuk, leleplezésre, pellengére állításra volt szükség, hogy végre a törvényhatóság is belássa, hogy a rendőrség béna, fizikai ereje elégtelen, mert az évek óta sürgetett létszámszaporítást még tárgyalni sem volt hajlandó a törvényhatóság. Ma a közgyűlés színe előtt lelepleződött a külvárosok apasvilága, tudomásul kellett vennie a törvényhatóságnak, hogy egy éjszaka féltucat betörés történik és a legsomorubb ebben a helyzetben az, hogy szegény, az élet minden nehézségével küzdő szatóságok, pékek, hentesek üzleteit fosztogatja egy látszólag jól szervezett betörőbanda, amelynek garázdálkodását megfizetett erővel akarja ugyan megghusítani a rendőrség, de ehhez sem egyenruhás rendőre, sem nyomozó rendőre nincs kellő számban.

Ma délelőtt öt károsult jelent meg a rendőrség büntügyi osztályán és feljelentést tett az elmúlt éjszakán üzleteikben részint elkövetett, részint megkísérelt betörések miatt. A mai betörésekkel az e héten tudomásra jutott betörések száma meghaladja a tizenkettőt.

Az első feljelentő Tekst János pékmes-ter volt, akinek Kossuth Lajos utca 11. számú házában lévő üzletét látogatták meg a betörők, valószínűleg még az esti órákban, jól tudva, hogy az üzlet melletti műhelyben már éjtélkor megkezdődik a munka. Az is valószínű, hogy ugyanazok az egyének nyitották fel az üzlet utcára nyíló ajtaját, akik a hét elején a városnak egy másik részében, a Dobó- és Orozy-utcákban követtek el több álkulcsos üzletnyitást. Körülbelül 34—38 korona készpénzt loptak el a kézipénztár felfeszítése után.

Betörés történt Zsifkovics Milán Sarló-utca 1. számú üzlethelyiségében is, ahol csak 10 korona készpénzt találtak, de úgy, mint másutt is, innen is elvittek ital- és ételneveket. Zsifkovicsnál is álkulcsos nyitás történt.

Ugyanazok az elmúlt éjszaka bűnkrónikájához tartozik három betörési kísérlet, melyeknek színhelye Markovics Sándor Választó-utca 15. számú, Gróf László Kossuth-utca 14. számú üzlethelyisége s végül Milarovics Vladimir Választó-utca 7. számú hentes üzlete. A vakmerő bandát az utóbbi helyeken részint az utcán járók zavarták meg munkájukban, részint pedig a lakók ébredtek fel az ajtók és ablakok fészegetésének zajára. Sajnos nem állapíthatjuk meg, hogy az apasokat csak egyetlen egyszer is a rendőrség megjelenése gátolta volna meg a betörésben.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Testgyakorlók Köre f. hó 15. én, pénteken este 9 órakor a Millennium sörösarnok külön termében rendes havi választmányi ülés tart, melyre ez uton is meghívja tagjait.

HIREK.

Revolverrel rabolt az aradi postatolvaj.

— Szembesítések a rendőrségen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Trucza Tódort, az aradi Karolina-utcai postahivatal rablóját, ma reggel felvezették a cellájából Szecepkovszky Teofil rendőrhadnagy elé, hogy szembesítsék a postahivatalban szolgálatot teljesített hölgyekkel. A nők közül különösen Borbély Mariska határozottan felismerte a rablót.

— Igen ez az az ember, aki vasárnap is bejött a postahivatalba és bélyeget, levelezőlapot vásárolt. Már akkor feltűnt nekem, hogy tüzetesen körülnézett és erősen betekintett az üvegfallal elrekesztett területre. Én azonban nem gondoltam rosszal: s azt hittem, hogy csak kíváncsiskodik.

Az egyik postatisztviselőnk különben határozottan azt állítja, hogy a rabló balkezeben revolver volt, ezzel szemben Trucza Tódor erősen hangoztatja, hogy revolvere nem volt és fegyvert csak az elrablott pénzből vásárolt Gyulafehérvárott. Ezzel szemben a detektiv jelentését elébe tartotta Szecepkovszky hadnagy és közölte vele, hogy a revolvert nem Gyulafehérváron vette, hanem már aradi lakásán is tulajdonában volt. A rabló végre belátta, hogy a tagadásával szemben bizonyítékok vannak és komoly hangon jelentette ki:

— Hát nem tagadom, csakugyan zsebemben volt a revolver, amikor bementem a postahivatalba, azonban eszemágában sem volt, hogy akárkit is lelőjjek.

Trucza különben ma délután már nem volt olyan vidám és oinikus, magába szállott és kezdte belátni, hogy tettének komoly következményei lesznek. Holnap a királyi ügyészséghez fogják átkísérni, hol a vizsgálóbíró újból kihallgatja.

— Az „Aradi Közlöny” igen tisztelt hirdetőihez. Az Aradi Közlöny karácsonykor rendkívül tartalmas ünnepi számot fog kiadni. Bár az Aradi Közlöny nagy elterjedtsége révén a legkiválóbb hirdetői organum, mégis szükségesnek tartjuk igen tisztelt hirdetőink figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a karácsonyi számunkban megjelenő hirdetéseknek különösen nagy eredménye lehet, ezenkívül felemlítendő, hogy az idén a karácsony ünnepet megelőző vasárnap miatt négy napig nem lesz újság, amennyiben a december 24. én megjelenő karácsonyi szám után legközelebb csak 28. án fog lapunk megjelenni. Minthogy lapunk karácsonyi számának összeállítására rendkívül nehéz feladatot ró kiadóhivatalunkra, arra kérjük igen tisztelt hirdetőinket, hogy az ezen lapunkban feladni szándékolt hirdetések legkésőbb folyó hó 20-ig hozzánk juttatni sziveskedjenek, hogy azoknak megfelelő elhelyezéséről kellő időben gondoskodhassunk. A hirdetések kiadóhivatalunknál, esetleg meghívásra megbizottunk útján adhatják fel. (Telefon 151.) Teljes tisztelettel az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jóslat: Az időjárásban változás nem várható. — A hőmérséklet déli tizenkét órakor 3.2 Celsius fok.

— Nagyvárad a jogakadémia ellen. Nagyváradról jelentik: Nagyvárad városának törvényhatósági bizottsága ma délután tartott ülésében heves vitával tárgyalta a Nagyváradon felállítandó műegyetem ügyét. Aderján Emil

bizottsági tag indítványt tett, hogy a város közönsége indítson akciót, hogy az új műegyetem Nagyváradon helyeztessék el. Hoványi Géza jogakadémiai dékán a meglévő jogakadémia fejlesztésére hívta fel a bizottság figyelmét. Friedländer Adolf dr. ellenzi, hogy a város állami pénzen felekezeti főiskolát létesítsen és jogosulatlanul mondta, hogy a jogakadémia a „királyi katolikus” címet használja. Hoványi tiltakozott a felekezetieskedés vádjá ellen és kijelentette, hogy az oktatás egyetlen veszedelmének az atheizmust tartja. A közgyűlés végül kimondotta, hogy a műegyetemnek Nagyváradon leendő felállítására érdekében országos akciót indít.

— A portugál királyi kincsek eladása. Lisszabonból jelentik: A felhivatalos Republica értesülése szerint a kormány elhatározta, hogy a királyi palotákban talált ékszert és értéktárgyakat el fogja adni. Ezek a tárgyak többnyire régi koronák, gyűrűk, karperecek, kardok, valamennyi drágakövel kirakva és két kis láda csiszolatlan drágakő. Valamennyinek értéke husz millió korona. Az eladásokról szóló törvényjavaslat már a legközelebbi napokban kerül a parlament elé. A vételár egy részét népszerűlésre, másik részét pedig szegény papok támogatására fogják fordítani.

— Ügyvédek botránya tárgyalás közben. Esztergomból jelentik: Kinos jelenet játszódott le ma délelőtt az itteni járásbírószálg tárgyalótermében. Áldori Viktor ügyvéd egyik ügyében ítéletet hirdetett ki a járásbírószálg s ítélethirdetés után a teremben levő Selinger Ferenc dr. ügyvéd odasugta az ellenfélnek, hogy jelentősen be semmiségi panaszt. Erre Áldori felugrott helyéből denunciálnak és pimasznak nevezte kollégáját s nekiesett a másik ügyvédnek, úgy hogy a bírónőknak kellett őket szétválasztani. A felek az esetből kifolyólag pisztolypárbajt vívtak, sebesülés azonban nem történt.

— Aradi kivándorlók viszontagságai. Az amerikai magyar lapokban olvassuk az alábbi híreket, amelyek aradi kivándorlók viszontagságairól számolnak be. Tudvalevő, hogy mielőtt Amerikába ér a kivándoló hajó, Ellis Island szigetén alaposan megvizsgálják a kivándorlók okmányait, s úgy anyagi, mint testi vizsgálatnak vetik alá, hogy megfelel-e a követelményeknek.

Mint Ellis-Islandról jelentik, oda Aradról érkezett a 48 éves Ambrózy Jenő, 41 éves Mari nejjével, hogy rokonához, Török Károlyhoz utazzon New-Yorkba, ki itt az E. 19-ik utca 532. szám alatt lakik. Sérv miatt állítottak ki ellene az orvosok bizonyítványt, mivel azonban Ambrózy, ki mesterségére nézve asztalos, már korábban is hosszabb ideig volt az Egyesült Államokban és nevezetesebb összeget, 536 dollárt hozott magával, a vizsgáló bíróság nem zárta ki, hanem kiadja rokonának ha az személyesen jelentkezik a szigeten.

Aradról érkezett a 36 éves özvegy Kraft Julia, hogy sógorához Kraft Antalhoz utazzék N. Tonawandába, N. Y., a ki ott a 8. Ave. 29. szám alatt lakik. Ugyanott lakik különben az ő apósa is. A vizsgáló bíróság visszatarította és felszólította sógorát affidavit beküldésére.

A Geo. Washington hajóval érkezett az aradmegyei Szentannáról a 36 éves Vilt Antal, hogy barátjához Steinberger Antalhoz utazzon Chicagoba, kinek közelebbi címét azonban nem tudja. Hozzá járul még, hogy az orvosok sérv miatt állítottak ki bizonyítványt ellene, melynek alapján a vizsgáló bíróság kizárta. Deportálni fogják.

— Elfogott pénzhamisító. Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség ma táviratot kapott Orsováról, amelyben az orsovai rendőrség közli, hogy Zlatna János nagyobb összegű pénzzel Temesvárra érkezik és az illető azzal van gyanúsítva, hogy hamispénzzel manipulál. A rendőrség a távirat alapján letartóztatta Zlatnát és kihallgatásakor kiderült, hogy régebbi idő óta foglalkozik már hamispénz gyártásával.

— **Letartóztatott borkereskedő.** Megirtuk annak idején, hogy Pécsről megszökött Somogyi Józsefné duszgáznak ismert borkereskedő, akinek nagy borkraktárai voltak Pozsonyban. Hitelezési csalás miatt köröztek. Most Berlinből kapjuk azt az értesítést, hogy ott letartóztatták özvegy Somogyi Józsefnét, akinek Trientben voltak a borpincsei és közel százezer koronás hitelezési csalást követett el. Az asszony egy hónappal ezelőtt tünt el Pécsről s akkor a vizsgálóbíró körözését rendelte el. A berlini rendőrség most a Bayrische Strassen tartóztatta le. Most természetesen megindul majd a kiadatási eljárás. Az asszony fia és leánya Budapesten tartózkodnak, őket is kihallgatta annak idején a rendőrség, de nem tudtak fölvilágosítást adni édesanyjuk szökéséről.

— **Halálzás.** Roser Sámuel 76 éves korában Soborszában meghalt. Pénteken délután temetik el a soborszái izr. temetőbe.

— **Kvasz András nem kap segítyt.** Békéscsábáról jelentik: A község képviselőtestülete ma tárgyalta Kvasz András aviatikus kérvényét, amelyben támogatást kért. A tanács ezer korona támogatást javasolt, amit azonban a képviselőtestület megtagadott. Hír szerint a parasztpárt azért foglalt a kérelem ellen állást, mert az urak ellemesték Achim András képének a közgyűlési terem számára való megfestését. Érdekes, hogy Kvasz, akitől a segítyt megtagadták, paraszti származású egyszerű ember.

— **Villamos és hullaszállító összeütközése.** Budapestről jelentik: Ma délután a Kozmátsóiban a 351. számú villanyos összeütközött a törvényesek egyik halottszállító kocsijával, mely a temetőbe akart egy halottat szállítani. Az összeütközés következtében a koporsó a kocsiból kiesett és a benne levő halott a járdára esett. Óriási néptömeg gyűlt össze és csakhamar megjelent rendőrség segítségével újból koporsóba tették a hullát és egy másik kocsin elszállították a halottat a temetőbe. Az összeütközés következtében a villanyos kocsi is megsérült.

— **Egy hercegi pár és gyermekeinek veszedelme.** A lapoknak Gibraltárból jelentették, hogy a Delhi nevű gőzös a Spartel-foktól délre zátonyra jutott. Az utasok között volt Fife hercegnő, György király nőtestvére, férjével és két leányával. A hercegi család utban volt Egyiptom felé. Az esetről a következő részleteket küldik Tangerből:

— Amikor a Delhi gőzös a Spartelfoktól három mérföldnyire délre zátonyra jutott éjjel 2 óra volt. A hajó oldalra fektült és a víz behatolt a mélyebb kabinokba. Briant francia cirkálóhajó és két angol hajó, azonnal hozzáálltak a mentés munkájához. Az utasoknak a három másik hajóra való átszállításáról az óriási vihar miatt csakhamar le kellett mondani. A Briant mentés közben három matrózát elvesztette. Délután tizenegy órakor elhatározták, hogy a Fife hercegi családot mindenáron meg fogják menteni. A szó teljes értelmében ledobták őket az egyik angol hajó csónakjába, ahol kifeszített ponyvával megkapták a hercegi család tagjait. Alighogy lent voltak, a csónak minduntalan megtelt vízzel és Fife herceg a csónakban lévő többi ember hasztalanul igyekeztek a vizet a csónakból kimeríteni. Egyszerre a csónak elmerült. A hercegi család tagjai, akik valamennyien mentő övet vettek föl, a tenger színén tartották magukat, de az óriási viharok alig tudtak ellentálni. Alexandra hercegnő alig tudta magát a víz színén tartani s egy ízben el is tűnt a vízben, de aztán újra fölbukkant s végül valamennyien szerencsésen szárazföldre kerültek, ahol a nőknek száraz ruhát és mindnyájuknak forró kávét adtak.

— **A gőzmalom gyújtogatója.** Makóról jelentik: Néhány hét előtti a csanádmezei Apátfalván levő Jung-féle gőzmalom ismeretlen okokból kigyulladt és leégett, a kárt 150.000 koronára becsülték. A rendőrség ma letartóztatta egy napszámot, aki beismerte, hogy ő gyújtotta fel a gyárat bosszúból, mert a gőzmalom elbocsájtotta szolgálatából.

— **Gyermekgyilkos anya.** Makóról jelentik: Tóth Piroška áldott állapotban levő parasztnőt a makói betvárárról való hazatérésben utközben szülési fájdalmak lepték meg és rövid idő múlva két gyermeket szült az országúton. Az anya szegényletében az ikreket az árokba dobta és otthagya. A orvosi rendőrség a lelketlen asszonyt letartóztatta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult Stein Zsigmondné ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Ráskai Miksa és neje és Fodoré Assael Melánia 10—10 koronát adományozott az izr. négyeletnek. Ezen kegyeletes adományokért ez uton mondunk köszönetet. — Helyesbítjük továbbá a népkönyha javára befolyt adományok legutóbbi kimutatását, amennyiben Deutsch Gyuláné (Milánó) 25 koronát, nem pedig — mint ott tévesen kitüntettük — 20 koronát adományozott.

— **Páratlan karácsonyi alkalmi bevásárlás.** Tulhalmozott rakatár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstmű raktárát. Telefon 439. 6029.

— **Betörték a vasúti pénztárba.** Szabadkáról jelentik: Ma reggel, misor a vasúti pályaudvar I. osztályu pénztárának jegykezelője a hivatalba ment, a pénztár ajtaját felfeszítve találta. A pénztárba levő 4000 koronából azonban nem hiányzott semmi, miután a betörő a szekrényt nem tudta felfeszíteni. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tettest.

— **Születések, halálzások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 14-én a következő születéseket, halálzásokot és házasságokat jelentettek be: Született: Mácsán Mózes napszámossal Gábor nevű fia. Meghalt: Pothoff Ádámné 54 éves, özvegy neje. Özv. Gulyás Mihályné 75 éves napszámossal. Gyerman Miklós 2 éves fia, Schmidt Antal 65 éves napszámossal. — Házasság nem fordult elő.

— **December 25. Magasztos fényben közeledik felénk december huszonötödik. Két hét múlva ránk köszönt ez a gyönyörűségecs ünnep, melynél szebb nincs sem a népek, sem a vallás történetében. Nagyoknak enyhülést, lelki tisztulást, kicsinyeknek örömet, gazdagodást jelent. Mert az a jótételem, melylyel a kicsinyeket megajándékozzuk, a színes karácsonyfa, a karácsonyest páratlan hangulata, gazdagága, kínos a léleknek, olyan kínos, mely nem fog el soha. Megfigyelő szemnek érdekes nézni, hogy a karácsonyi bevásárlások külsőleg is mennyire különböznek a hétköznapi bevásárlásoktól. Lelkesedéstől kipirult arcokat látunk a karácsonyi tárlatokon, különösen azokon a helyeken, ahol a gyermekek és kedveseinknek szánt ajándéktárgyakat válogatják össze. Ily tárlaton mintha ők maguk is megváltottak volna, ily üzletekben csupa derűs hangulat, ünnepi eldörzés. Est látjuk, érezzük Fischer Simon Nagy Áruházában is a Szabadság téren. Friss arcok, vásárlási jókedv, csillogó hangulat, költészet a prózai üzletvilágban. Kár, hogy két hét múlva elszéled, nem volt. De aztán felgyúlnak a karácsonyfa gyertya lángjai és tovább él a szép érzés a boldog szívünkben. 6031**

— **Új vállalat.** Tudomásunkra jutott, hogy városunk ismét egy új, közszükségletet kielégítő nagyobb szabású vállalattal gyarapszik meg az új év beköszöntével. Ugyanis „Kegyelet” név alatt Varga Lajos és Társa a Weitzer János-utcában levő új gőz. kat. palotában egy modern, teljesen új felszereléssel bővelkedő termelési intézetet létesít, agilis és szakszerű vezetéssel, mely valóban házagypótló intézmény leendő.

— **Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogműtermét Arad Szabadságtér 5-6 szám alatt, dr. Kronstein-ház.**

— **Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő karácsonyi kiállítását, hol óriási választék van a legizlésesebb dísz tárgyak és használati cikkekben legolcsóbban beszerezhetők. Képekterekben legnagyobb választék, melyek legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműtáru kereskedés, Andrassy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. 5928**

— **Karácsonyi ajándéknak egy elegáns női bőr, selyem, vagy gyöngytáska, utazó készlet, ékszer és varró kazetta, fésű és manikűr készlet, illatszert kazetta, toilett tükör, szivar, cigaretta, visít és pénztárca, láncos, tajték és borostyán szipka, valódi francia és angol illatszerek, szép babák stb. pipere és bőrdíszműtáruk dus választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyula üzletében Arad, Andrassy-tér 15. 4638**

— **Karácsonyra képeskönyvek és ifjúsági iratok a legolcsóbban Kerpel Izsónál beszerezhetők be. 4871**

— **Levélpapír-ujdonások karácsonyra Kerpelnél. 4871**

TEA és RUM

legjobban és legolcsóbban kapható az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA

BEHOZATALNÁL

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. a.

Telefon 609. szám. 5804

TÁRSASÁGOK.

★

(Az élelmes völegény.) Egy Aradon jól ismert fiatalember megkérte egy fővárosi kereskedő leányát. A parti létre is jött és a boldog ifjú 80 ezer korona hozományt kap a leánnyal.

Karácsonyra volt az esküvő kitűzve, de annak megtartását közbejött akadályok miatt el kellett halasztani a jövő év tavaszára.

A fiatalember azonban ebben nem nyugodott meg oly könnyen, mert úgy gondolkodott, hogy az reá nézve kész vesztés, hogy a pénzt 4 hónappal később kapja meg. Leült és írt egy levelet, amelyben késedelmi kamat címén a kontó 500 koronát kért és kapott a menyasszony pretekciója révén a leendőbeli apóstól...

(Ki tud jobban meghalni?) Most, hogy az örökvidám Ujházy Ede völegénysorba jutott, természet apró érdekességet beszélnek róla a társaságokban.

Arról vitakoztak egy társaságban, hogy milyen nagy művész az a Novelli. Az egyik lelkesedve mondta:

— Már kérem, én mondhatom, hogy sohasem láttam még embert, aki úgy tudjon meghalni, mint ő.

Ujházi mester inkább a Zacconi pártján volt és így közbeszólt:

— Lári-fári! Az semmi! Az csak kóklerség, nem művészet!

— De hiszen nekem még most is hátamba áll a borsongás, ha eszembe jut az a meghalás. Micsoda egy ember az! Szeretném látni, hogy van-e magyar színész, aki úgy tudjon meghalni, mint ő.

Ujházi mérgeesen föl pattant.

— Ejnye, te marha, hát azt hiszed, hogy én nem tudom megcsinálni?

— Tisztelet, becsület, édes mester, de hisz én azt hiszem. Novelli úgy halt meg a szinpadon, hogy akár esküt mertem volna tenni rá. Az valami borzalmas volt!...

E pillanatban a mester dühös hörgéssel kapott a gallérjához és végigdől a kanapén. A vitakozó ur azonban főlényes mosollyal mondta:

— Ohó! Engem ugyan nem ütöt fel mester! Tudom, hogy most csak rám akar piritani.

Hanem asztán komolyan megszeppent, amikor Ujházira nézett. A szegény embernek, ugyilát, szörnyen megárhathott a bosszúság, mert egészen eda volt. Az arca eltorzult, a szeméi megüvege-

Legcélsezerübb karácsonyi és ujévi ajándékok

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövítt-áru üzletében kaphatók

5961

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

sedtek, a teste görcsösen vonaglott, — ijesztő volt ránézni.

A társaság megdermedve állott ott, amíg az egyik lélekjelenléthez jutott és elkiáltotta magát:

— Orvost! Orvost!

Két fiatal orvos is volt a társaságban, de őket is annyira megzavarta a váratlan baleset, hogy ők is együtt kiáltottak a többivel:

— Orvost! Gyorsan orvost!

Már már szét akartak szaladni, amikor a mester megsokelta a dolgot és fürgén talpra ugrott.

— Marha! Most már láthatod, hogy — meghalni mégis a magyar tud a legjobban!

Budapesti értéktőzsde (Táv. jegyzék)

— December 14. —

Magyar aranyjáradék 4 ^o / ₁₀₀	10 60
Magyar koronajáradék 4 ^o / ₁₀₀	90 45
Magyar koronajáradék 5 ^o / ₁₀₀	78 75
Magy. földtörm. kötvény 4 ^o / ₁₀₀	91.—
Horvát-szlavon földtörm. kötvény	92 50
Magyar nyaralási részvény kölcsön	215.—
Tiszasszab. sa segedi segély kölcsön	149
Osztrák járadék papírban	91 25
Osztrák járadék ezüstbe	94 75
Osztrák járadék aranyban	115.—
Osztrák koronajáradék 4 ^o / ₁₀₀	91 25
1880. évi osztrák államszerződés	160.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19 95
Magyar hitelbank-részvény	851 75
Osztrák hitelintézet részvény	649.—
Osztr.-magy. állami vasút részvény	728 50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19 10
Német birodalmi marka	117 75
London vista	240 85
Páris vista	95 42 ¹ / ₂
20 márkás arany	23 54

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. december 14.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10 70—10 80
77	10 75—10 85
78	10 85—10 95
79	10 95—11 05

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10 60—10 65
Róza	9 30—9 40
Arpa	8 60—8 70
Zab	8 70—8 80
Teugeri	7 60—7 70

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Marta. A „Szeretnék még egyszer látni“ című vers jó. A többi banális; ismert utakon halad. Névtelen. Nagyon távol áll attól, hogy közölhessük.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Péntek, 1911. december hó 15-én

A) bérlet

A) bérlet

Iglói diákok.

Diákélet dalokkal, 4 felvonásban. Írta és zenéjét szerző: Parkas Imre. Karnagy Tilger Árpád. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Petki János	Ladiszlay J.	Holeczy	Huszár K.
Pali, fia	Dr. Beregi S.	Az igazgató	Csáki F.
Ti csak Fodor Polgár S.		Küedelka Tóni	Vass Jenő.
Evike, leánya	Neogrady D.	Szidor Ákos	Delli Lajos.
Stáncsnijki	Cseh Ferenc.	Símák Gergely	Várnay L.
Kostrápszky	Kulcsár L.	Odrobina	Gyöző A.

Kezdete este 7 1/2 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrásy-tér új Lloyd-palettában

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színháza

Ma pénteken, 1911. december 15-én:

Csak három napig.

1. Portugal lovasság. Látványosság. — 2. Az új oselédék. Kacagtató. — 3. Nauke tréfái. Humoros.
4. 13-as cella vagy légyott a tébol-dában. Szenzációs dráma 2 felvonásban. Sláger kép.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak.

Magyarok: Páholy díszlettel 1 kor. Zártkörű 1 kor. Ned. hely 30 fillér, III. hely 80 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél

Saját zenekar.

URANIA

szépirodalmi színház.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színháza

Ma pénteken, 1911. december 15.

1. Divatárnyók sztrájkja. Humoros. — 2. Márvány ipar. Tanulságos — 3. Modern szobrászat. Humoros.
4. Vándormadár. 5. Végzetes nyaralás. 4 felvonásban. 2000 méter.

December 19-től kezdve Lengyel Menyhért nagy-sikerű darabja a Tai'un.

Kezdés este 11 óráig

Magyarok: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 40 fill., IV. hely 20 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A műsorszámok között a nőszótérnél kalap nélküli megjelölés.

Az előadások tartama 2 óra

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Özv. Roser Sámuelné úgy a maga, valamint gyermekei és az egész rokonság nevében mélyszégyen fájdalommal tudatja, hogy szeretett jó férj, gondos apa, jó rokon és nemeslelkű ember

Roser Sámuel,

életének 76-ik és boldog házasságának 47-ik évében rövid szenvedés után folyó hó 13-án éjjel jobblétre szenderült.

Drága halottunkat f. hó 15-én, pénteken d. u. 8 órakor fogjuk a soborsini izr. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Aldjuk emlékét!

Soborsin, 1911. december 14-én.

Roser Béla József, Roser Emilia f. Löwinger Sámuelné gyermekei. Roser B. Józsefné szül. Adler Frida menyé. Löwinger Samu veje. Özv. Pollák Eva, özv. Stern Róza sógora. Roser Erzsébet, Roser Pista, Roser János, Löwinger Imre, Löwinger Endre, Löwinger Sándor unokái. 6057

Körömápoló készletek

(Manicure kazetták.)

3611

Egyszerű kivitelű a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenfa, gyöngyház, teknőc és ezüst eszközökkel 5.— kor.-tól 80.— kor.-ig, továbbá

finom illatszert, fésűt és kefe készletek 4—K-től 50—K-ig

igen nagy választékban.

Hánszu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti Áru- és értéktőzsde.

(Táv. jegyzék)

Budapest, december 14.

Készáru.

Amerika változatlan. Kínálát mérsékelt, vételkedv szöngye, 15 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb. Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

Déli 2 óra; sárlat

Buza 1912. áprilist	11 74	11 75	11 74—11 75
Róza 1912. áprilist	10 25	10 26	10 25—10 26
Teugeri 1912. májusi	8 44	8 45	8 44—8 45
Zab 1912. áprilist	9 64	9 65	9 64—9 65

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olcsó árak!!!

Külön, osztály mérték szerinti rendelésekre.

Olesó karácsonyi eladás!

INGUSZ I. és FIA
cég

a Weitzer János-utcában
egyesített
üzletének helyiségében

óriási mennyiségű ka-
rácsonyi ajándéktár-
gyak eladását

most már csak

a Weitzer-utcai
könyv- és papirkereskedésében
megkezdte.

Végladás ból megmaradt

Gyermekjáté-
kok, konyha-
berendezési
és egyéb al-
kalmi aján-
dék-tárgyak.

Minden elfogad-
ható árban
kaphatók.

5791

KOHN
JÓZSEF
ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.
Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés,
bádogos munkák és víz-
vezeték javítások azon-
nal eszközöltetnek.

Alkalmi vételek !;
Igen olesó árak !!

Legszebb karácsonyi

ajándék a

KÖNYV!

Ifjúsági iratok,
Képeskönyvek

Diszművek,

Karácsonyfa-diszek,

Diszlevélpapírok,

Imakönyvek,

Emlékkönyvek

Divatos névjegyek

5804

stb legnagyobb választék-
ban és legelőnyösebben

Kerpel

IZSÓ

könyvkereskedésében,

Aradon,

Andrássy-tér 20.

szerezhetők be.

TELEFON 385. SZÁM-

29387—1911.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a hatósági burgonya árusítás 1. hó 12-vel kezdve megkezdjük.

Az árusítás történik naponként hetipiacon reggel 6—10-ig és minden kedden és csütörtökön d. u. 3—5 ig a tűzoltó laktanyában.

A burgonya kilogramonkénti árát ezidőszerint 8 fillérben állapítottuk meg.

Arad, 1911 december hó 9-én.

A városi tanács.

44—1911. végth. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a m.-pécskai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 268/2. számú végzése következtében dr. Fülöp György Géza ügyvéd által képviselt Fischer Kálmán doroszlófalvai lakos javára m.-pécskai lakosok ellen 148 koronára 28 fillér s jár. erejéig 1911. évi november hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján és 802 kor. 72 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: pálinkafélék, üres hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-pécskai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 268/2. számú végzése folytán 148 kor. 28 fillér tőkekövetelés, ennek 1911. évi május hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 51 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedettek lakásán M.-Pécskán leendő megartására 1911. évi december hó 21 ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbetígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M.-pécskán, 1911. évi december hó 7. napján.

Ragályi Gábor,
kir. bír. végrehajtó.

8051

5642—1911 pmsz.

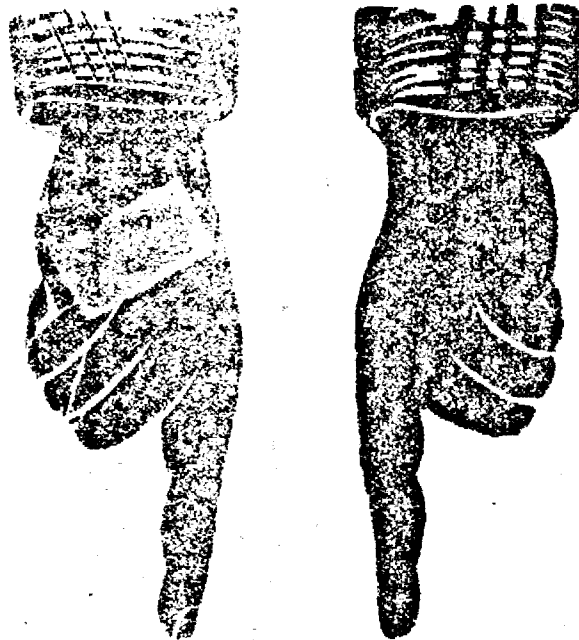
Hirdetmény.

A m. kir. belügyminister ur 175891/911. IX. sz. körrendelete folytán közhirre teszem, hogy Puky Béla columbusi (Amerika, Ohio állam) magyar bankár csődbe jutott és honfitársainak mintegy 15000 dollárra rugó pénzeit elsikasztotta.

Az esetleg károsultakat felhívom, hogy az Egyesült államok magyarországi consula által hitelesített sajátkezű aláírásukkal ellátott igénybejelentésükkel és panaszukkal a clevelandi osztrák magyar konszultushoz forduljanak és bocsájtásuk rendelkezésükre nevezett conszultusnak mindazon bizonyítékokat melyek a követelés érvényesítésére befolyással lehetnek.

Arad 1911 december 13-án.

Varjassy
polgármester.

Karácsonykor az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát az Aradi Közlöny minden

negyedéves

előfizetője

— amennyiben előfizetési
hátralékban nincs — az eset-
ben is, ha havonként fizet elő

ajándékul kapja.

2376/2—1911. V. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1911. V. 2376/2. számú végzése által Békésmegyei általános takarékpénztár r. t. végrehajtató javára 2000 kor. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1180 kor. becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Wesselény-utca 15. sz. a. leendő eszközlésére 1911. évi december hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbetígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1911. december hó 8. napján.

Györfly Arnold

6033

bírósági végrehajtó.

Karácsonyfadiszkek és

czukorkák

nagy választékban kaphatók

Németh Imre

cukorka különlegességi üzletében

Andrássy-tér 20. és

Forray-utca 2. sz. a.

Telefon 418.

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezzé be olcsón és jó minőségben a közelgő karácsonyi ünnepre cipőit, kalapját vagy más tridivat szükségletét, a köztudatban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forray-utcaiban az egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5. kor. Férfi zsevró bergst. 10 kor., gombos 12 kor. Női alkalmi félcipők már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy választék.

4011

A legelegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD
ANDRÁSSY-TÉR 8

à Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel, az összes raktáron levő áruk a mai naptól mérsékelt áron lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigríd.
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári,
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközönsége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz. . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár: 5098

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

EZEN KÖNYV INGYEN KAPHATÓ

Nem kívánczik azon különös és titokzatos hatalom birtokába jutni, mely férfiakat és nőket egyaránt megigéz és elbajol, gondolataikat befolyasolja, kívánságait ellenőrzi és önt a helyzet urává teszi?

Am élet telve van kecsesítő eshetőségekkel azok számára, akik a magneikus befolyás mestereivé válnak, azok részére, akik magnetikus erejüket kifejlesztik.

Saját otthonjában megtanulhatja a módját annak, hogy miképpen gyógyíthat be erseget és rut meg-zokást minden gyógyszer mellőzésével miképpen nyerheti meg mások szeretetét, és barátságát, hogyan szaporíthatja jövedelmét, csillapíthatja dicsvágyát, ü-heti el gondjait, elesbítheti emlékező tehetőségét, miképpen szabadulhat meg családi zavaroktól, és hogyan képes oly csodálatos akaratot kifejteni, melynek segítségével elmozdíthat mindenféle akadályt sikerhez vezető pályáján.

Módjában lesz másokat villamszerű gyorsasággal hipnotizálni, és képes lesz a nap bármely szakában elaludni vagy másokat elaludtatni, fájdalomt és szenvedést elűzni. Díj- és bé mentes könyvünk alaposan megmagyarázza, hogy miképpen tehet szert titokzatos hatalomra és miképpen használna azt saját előnyére. Papok, orvosok, ügyvédek, kereskedők és az előkelő társaság

nőtagjai csak dicsőítőleg nyilatkoznak felőle. Mindenkinél hasznos és nem kerül semmibe Intézetünket hirdető, küldjük e művet bárkinek díj- és bérmentesen.

Miután e mű magyar, francia, német, angol és spanyol nyelven van közzétéve, bármelyik e nyelvek közül kapható.

Tessék tizfilléres levelezőlapját vagy huszonötfilléres levelet azonnal címezni:
NEW YORK INSTITUTE OF SCIENCE
Dept. 115. N. Rochester, N.Y., U.S.A.

Csőd-tömegeladási hirdetmény.

Alulírott csőd-ö neggondnok ezenál közhírré teszem, hogy v. b. Hopp Károly aradi közadós csőd-tömegéhez 3512 Kor. 60 fill. beszerzési árban és 1408 K. 30 fill. becsértékben leltározott vasszerszámok, anyagkészlet, félgyártmányok, kutalkat-részek stb. ajánlati árverésen eladatnak.

Felhívom a venni szándékozókot, hogy a fenti becsértéknek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott, zárt írásbeli ajánlataikat 1911. évi december hó 23-ik napjának déli 12 órájáig nálam adják be.

Az ingók és a leltár közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthetők.

Vevő köteles a vételárat és a vételár után III. fokú bélyegilletéket az eladás után 24 óra alatt kezeimhez lefizetni és a megvett ingókat ugyanazon idő alatt átvenni és elszállítani.

A választmány a bérkezett ajánlatok felett 1911. évi december 23. napján délután 3 órakor Aradon dr. Szalay Károly aradi ügyvéd irodájában (Weitzer János-utca 2.) tartandó ülésen fog határozni olykép, hogy előbb szóbeli árverést tart s ezután az írásbeli ajánlatokat bontja fel, fentartván magának a jogot az ajánlatok közül bármelyiket elfogadni valamennyit visszautasítani és esetleg az ingóságokat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne és különösen, ha a kikötött határidőben a vételárat kifizetni vagy az árukat átvenni és elszállítani elmulasztaná, úgy a bánatpénznek elvesztésén felül a megvett áruk a vevő kárára és veszélyére fognak értékesítettetni.

Sem a tömeggondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett áruk minősége, mennyisége és ugyanazonosságáért.

Kelt Aradon, 1911. december hó 12-ik napján.

Dr. Rácz Sándor

aradi ügyvéd

mint v. b. Hopp Károly csőd-tömeggondnok

Nagymennyiségű
maculatura
jutányos áron eladó.

Ezen rovatban minden szó egy-
eszi betűtárának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 23.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőség: 857. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényes a szöveg előír — vagy levélbélyegekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor kikérhető. Levélbélyeg megkezdésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratára díjta anul megkezdésű. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz.

melyeket valamely jellege alatt kér-
tenek a kiadóhivatalba, ne tessék
eredeti okiratokat mellékelni, mert
észtők semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
átvettjük el nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Női írók,

hajtók, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weisznál.
II-5251

„Szőke levag 43“

levele van. 6060

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz
hírneves rovarporát vegye. II-5251

G. 26.

Pipikém, nagyon vártam, hogy
írni fog, sőt, hogy talán van alkal-
lom a találkozásra. A tuját itt
hagyta. Hogy van édes kicsikém.
Sokszor csókolom kis pacsiját. 6055

Szagos lemez az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos,
ugyanott 2 butorozott utcai szoba
Luther Márton-utca 1. sz. a., eset-
leg azonnal is átvehető. 5188

Makón,

az Acsev. állomással szemben egy
jóforgalmu szálloda és vendéglő,
mely áll 2 ivóterem, 4 vendég-
szoba, kerthelyiség, pavillon és
tekepályából villanyvilágítással fel-
szerelve. Évi 18—20 ezer korona
forgalommal, házzal és berende-
zéssel együtt kedvező feltételek
mellett nyugalombavonulás miatt
eladó. A ház az 1918. évi adómen-
tes. Értekezni lehet a „Vaspálya
szálloda“ tulajdonosával, Makó,
Állomás-tér 18. sz. 6023

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLLÁST KERESŐK!
Ha állást keres, hirdese-
sen az Aradi Közlöny
„Alkalmazást keres“ ci-
mű rovatában. Az ered-
mény biztos.

Kitűnő főző,

gazdasszonyoknak is elmegy, helyet
keres. Ajánlatokat kérek: Reithof-
ferné, Erzsébet-utca 9a. 5952

INGATLAN.

Eladó magánház.

Dessewffy-utca 7. sz. a. új ház
fürdőszobával, előnyös feltételek
mellett, eladó. 5011

Eladó

Az Arad (Erzsébet-külváros) György-
utca 86. sz. alatt fekvő, ujonnan
épült, teljesen adómentes, villaszerű
modern lakház, mely áll két-két
szoba, konyha és mellékhelyiségek-
ből (a lakások egymástól teljesen
elkülönítve) igen kedvező feltéte-
lek mellett. Értekezhetni: Deák
Ferenc-utca 20. szám alatt, Csobán
Tivadar építő-mesternél. 6056

KÖLÖNFÉLE.

Ügyes kárptos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárptos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, úgy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemlés
nélkül. Stáhl M., Thököly tér 7. sz.
2237

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi légeg porától. II-5251

Épület és díszmű bádogos
munkákat legjutányosabban készít
egy helyben, mint vidéken Diamant
lenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári iskolával szemben.) 8681

Férges baromfi ölak

teljesen megtisztulnak Vojtek és
Weisz baromfi-légegpusztító sze-
rétől Siker garantírozva. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékonycélu
asztaltársaságok igen tisztelt veze-
tőségét értesíteni, hogy szegény
gyermekeknek karácsonyi ajándé-
kul szánt cipőket a legolcsóbb ár-
ban számítjuk. Pártoljuk a helyi
ipart! Aradi Cipészek Termelő Szö-
vetkezete, mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. 3451

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv-
és papir kereskedésében Arad,
Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz.
2551

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyel-
mét felhívom Arad, Forray-utca,
gr. Hunyady-palotában megnyitott
és modernül berendezett női kalap
divattermemre, ahol legelegánsabb
őszi és téli bécsi és párizsi modell
kalapok dús választékban legol-
csóbb árakban kaphatók. Kitűnő
tisztelettel Havas Gizella. 4931

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi
likörök előállítására Vojtek és
Weisznál. II-5251

30—40 méterméssza

makulatura olcsón eladó, Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében, Weitzer János-utca. 555

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermekek részére megszerezni
1921

Karácsonyi és újévi

szükségletek, névjegyeket, irodai
cikkek, dísz levélpapír 40 f.-től,
100 f.-től szemképrázatos kará-
csonyfadíszek, csodagyertyák, tár-
sasjátékok, bélyeg-, fénykép- és
levelező lap albumok imakönyvek-
fatárgyak festésre, mesés és képes-
könyvek legolcsóbban beszerezhe-
tők. Krausz Paulin könyv- és pa-
pirkereskedésében. 4817

Karácsonyfény eladás.

Több száz darab 1 1/2-től 2 1/2 méter
magas szép növésű, karácsonyfának
igen alkalmas fény eladó. „Ura-
dalmi kertészetnél, Ötvenes, posta
Sofronya, Telefon: Arad 49“ 6047

KIADO LAKÁS.

Kiadó lakás.

Gyermektelen tisztviselő családnál
egy csinosan berendezett külön be-
járatu butorozott szoba azonnalra
is kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-
utca 7/e. alatt.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves
parket-viasz használatával. II-5251

A legalkalmasabb

karácsonyi és újévi ajándékok
megérkeztek. 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borostyán különle-
gességek a legnagyobb választék-
ban kaphatók. Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan eszkö-
zöltetnek. Alapított: 1869.

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (Hunyady)

APOLLO SZINHÁZ.

December hó 15., 16., 17.

13-as cella

vagy:

Légyott a tébolydában.

Legszenzációsabb meggőfénykép.

Tulhalmozott

raktár csökkentésére az utolsó idényre beszerzett újdonságokat legjobban és legolcsóbban beszereshetik:

Női himalaya és angol felöltők,
női plüs felöltők,
legujabb angol bársony felöltők,
városi és utazó bundák,

leány japán felöltők,
gyermek köpenyegek,
női estélyi köpenyegek,
színházi felöltők,

kész kosztümök,
gyermek ruhák,
blouzok; pongyolák és
gyászruhákban,

4147

feltűnően leszállított olcsó árakon lesznek eladva.

Radó Gyula

új divatruháza Arad, Andrásy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

SZOLID ÉS PONTOS KISZÓIGALÁS!

Zimmermann Ignác

Pathé grammophonok és lemezek
tű nélkül nagy választékban, legalkalmasabb
karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak
kaphatók

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru
Aradon, Andrásy-tér

emben.

Óriási v

és

Mindentől is több

Vidéki megrendelése

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYEL!

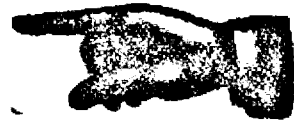
ajánlom a legmoderne
angol és francia szab

FÜZŐIM

Készítek pongyol
és halcsont nélkü
ket a legujabb módszerre
dom fűzők tisztítását és a

Tájékoztatás

Arad legnagyobb

karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében.)

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivább körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő angyalokkal önműködő
Cengetyű kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjuval
Tűzoltó kocsi
Csomagoló kocsi
Nagy nyul

Legnagyobb fémtrombita
Gyermek dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmuzsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek puska
Gyermek kard
Huszár csakó
Öthangú
Öltöző
Gur
Bá

Harang és kalapács
Sakktigurák
Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominó játék kőből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna szelence
Lombfürész készlet
Zenélő doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó

Automobil
v ágyuk
páros
erok
áló
t

kok

n
ó állatok
jép

:

Ékszer tartó csiszolt üveg-
ből
Levelező-lap album
Diszes tükrök
Elegáns tentatartók
Bársony emlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formába
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táska
Legfinomabb bőr erszények
Levelepapír dobozban
Email tálcák
Email gyufatartó szivarvá-
góval
Nickel gyertyatartó gyufa-
tartóval
Majolika gyertyatartó bronceal
Szines és fehér kancso
Üveg és nickel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön
fől nem sorolható tárgyak.

vkötészet és betűtömöntődéje.